

Otvorte dvere do kultúrneho a kreatívneho priemyslu / KreativneCentrumKE » Žurnál	2
Online, sashe.sk, 19. 4. 2022, 11:21	
Medik Samo skolaboval pri florbale: Pozrite, kto každý ho ratoval!	9
Online, pluska.sk/regiony, 19. 4. 2022, 11:46	
Mladý medik skolaboval na florbale. Zachránila ho náročná operácia srdca	14
Online, mediweb.hnonline.sk, 19. 4. 2022, 14:55	
Košickí biofyzici riešia aktuálne biomedicínske problémy	18
Online, kosicednes.sk, 19. 4. 2022, 15:05	
Košický samosprávny kraj udelí za rok 2021 ocenenia významným osobnostiam	22
Online, ahoj.tv, 19. 4. 2022, 16:01	
Medika po srdcovom kolapse zachránili spolužiaci	28
Tlač, Pravda, 20. 4. 2022	
Medika po srdcovom kolapse zachránili spolužiaci	30
Online, sprav.y.pravda.sk, 20. 4. 2022, 6:00	
Tretina vysokoškolákov nedokončí prvý ročník. Štát s tým nič nerobí	34
Online, sprav.y.pravda.sk, 20. 4. 2022, 6:15	

Otvorte dvere do kultúrneho a kreatívneho priemyslu / KreativneCentrumKE » Žurnál

📅 19. 4. 2022, 11:21, Zdroj: sashe.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 50 812 GRP: 1,13 OTS: 0,01 AVE: 924 Eur

Kreatívne centrum Štúdia RTVS Košice Vás srdečne pozýva na úvodný program OPEN CREATIVE DOORS.

Ktorý z nasledujúcich výrokov môžete o sebe povedať?

Venujem sa dizajnu

Zaujímam sa o audiovizuálnu tvorbu

Sledujem módu

Som doma v hudobnom priemysle, alebo sa tu chcem uplatniť

Rád/rada sledujem kreatívnu tvorbu ostatných

Rád/rada tvorím, ale nemám odvahu prezentovať sa verejne

Fotím, natáčam videá, píšem blogy

Som youtuber/ka či influencer/ka – alebo po tom túžim

Baví ma všetko, čo sa týka televízie a filmu

Tvorím, ale váham, či v tejto oblasti podnikam

Mojou prácou alebo koníčkom je architektúra

Čítam lifestyleové časopisy

Milujem tvorenie!

Zaznelo z Vašich úst aspoň raz „áno“?

Prichádza jedinečná príležitosť "otvoriť množstvo pomyselných dverí " do poznania zákulisia inšpiratívnej, tvorivej a zaujímavej práce v kreatívnom priemysle (nech to už znamená pre Vás čokoľvek:). Dokonca sa môžete stať budúcimi spolupracovníkmi Slovenského rozhlasu a televízie.

Splňte si sny, na ktoré ste doteraz nemali odvahu

Pripravili sme pre Vás sériu bezplatných podujatí na rozvoj kreativity a realizáciu vlastných myšlienok.

Počas 3 hodín absolvujete hneď 2 otvorené pracovné dielne.

„O kreativite, šťastí a kultúre karaoke“

Porovnáte mýty a realitu spojené s kreatívnou tvorbou a podnikaním.

Zistíte, aký je vzťah medzi úspechom v podnikaní a kreativitou.

Zameriame sa na zvedavosť, pravdu a ľudské šťastie.

Pochopíte, ako funguje tvorivé myslenie.

Odhalíte, čo hýbe svetom reklamných a mediálnych agentúr.

Uvedomíte si bariéry, ktoré Vám bránia naplno sa tvorivo prejavíť.

„Beauty will save the world“

Zoznámite sa s kreatívnym marketingom a zistíte, ako súvisí s rozvojom kreatívneho myslenia.

Ukážeme si konkrétne príklady, ako uplatniť marketingové nástroje v komerčnej komunikácii.

Spoznáte, ako fungujú rôzne profesie v kreatívnom priemysle.

Naštartujete realizáciu vlastných myšlienok.

Získate prehľad o správnom plánovaní zákaziek a finančnej hodnote samotnej práce.

Výnimoční lektori

Ing. Vladimír Synek, CSc. – riaditeľ Corporate Consulting Group, zakladateľ Ministerstva šťastia, držiteľ prestížneho ocenenia Prominent ekonomiky SR.

Milosh Harajda - producent, PR agent, creative director, film distributor, publicista/novinár, zakladateľ kreatívneho štúdia Milosh.

Viac o lektoroch a podujatí sa dozviete v programe.

Uvidíme sa v Košiciach a Prešove

Nech sa páči, vyberte si termín a registrujte sa:

26.4.2022 / 10.00 h – 13.00 h

UPJŠ / Prednášková sála M6, Šrobárova 2, Košice

Celková kapacita: 150 miest / možnosť prihlásenia len do naplnenia kapacity

Termín ukončenia prihlasovania: 22.4.2022 do 24.00 h

27.4.2022 / 14.00 h – 17.00 h

UNIPO / Prednášková sála, 17.novembra 1, Prešov

Celková kapacita: 250 miest / možnosť prihlásenia len do naplnenia kapacity

Termín ukončenia prihlasovania: 23.4.2022 do 24.00 h

28.4.2022 / 10.00 h – 13.00 h

TUKE/ Prednášková sála MAXIMA, Letná 1/9, Košice-Sever

Celková kapacita: 400 miest / možnosť prihlásenia len do naplnenia kapacity

Termín ukončenia prihlasovania: 24.4.2022 do 24.00

28.4.2022 / 14.00 h – 17.00 h

UPJŠ / Prednášková sála M5, Šrobárova 2, Košice

Celková kapacita: 280 miest / možnosť prihlásenia len do naplnenia kapacity

Termín ukončenia prihlasovania: 24.4.2022 do 24.00 h

Program sa realizuje v rámci projektu Kreatívne centrum Štúdia RTVS Košice vďaka podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014-2020, kód projektu 302031ABF6. Stiahnite si podrobnejšie informácie o podujatí.

Komentáre

Autor: KreativneCentrumKE || SAShE.sk

[Značky](#)[Komunita ▾](#)[Žurnál+](#)[Darčkové poukážk](#) **Hľadaj**[ečenie & Doplnky](#)[Tašky](#)[Bývanie](#)[Svadba & Oslavy](#)[Deti](#)[Drogéria](#)**AKTUÁLNE** [SAShE_s](#)[Rady predajcom](#)[Tvorba](#)[Akcie](#)[Súťaže](#)[Blogy](#)[Redakcia](#)[Rady a info](#)[Inšpirácie z internetu](#)[Pozvánky a Reportáže](#)[Tvorba](#)[Osobné Blogy](#)

Otvorte dvere do kultúrneho a kreatívneho priemyslu

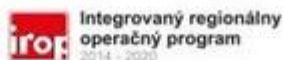
Katarína K. » [Pozvánky a Reportáže](#) / [Pred 24 minútami](#) / [Pridaj komentár](#)

[To se mi líbí](#)[Sdílet](#)

Zaregistrovat se a prohlédněte si, co se vašim přátelům líbí.

EUROPSKA UNIE
Európsky fond
regionálneho rozvoja

Integrovaný regionálny
operačný program
2014 - 2020

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Kreatívne centrum Štúdio Košice Vás pozýva na
Úvodný podnikateľský mindset v kreatívnom priemysle

ODEN

OPEN CREATIVE DOORS

26. – 28. APRÍLA 2022 V KOŠICIACH A PREŠOVE

Program pre rozvoj kreatívneho talentu
a realizáciu vlastných myšlienok

Kreatívne centrum Štúdia RTVS Košice Vás srdečne pozýva na úvodný program OPEN CREATIVE DOORS.

Ktorý z nasledujúcich výrokov môžete o sebe povedať?

- Venujem sa dizajnu
- Zaujímam sa o audiovizuálnu tvorbu
- Sledujem módu
- Som doma v hudobnom priemysle alebo sa tu chcem uplatniť

- Som doma v hudobnom priemysle, alebo sa tu chcem uplatniť
- Rád/rada sledujem kreatívnu tvorbu ostatných
- Rád/rada tvorím, ale nemám odvahu prezentovať sa verejne
- Fotím, natáčam videá, píšem blogy
- Som youtuber/ka či influencer/ka – alebo po tom túžim
- Baví ma všetko, čo sa týka televízie a filmu
- Tvorím, ale váham, či v tejto oblasti podnikáť
- Mojou prácou alebo koníčkom je architektúra
- Čítam lifestylové časopisy
- Používam pri tvorbe multimédiá
- Milujem tvorenie!

Zaznelo z Vašich úst aspoň raz „áno“?

Prichádza jedinečná príležitosť "otvoriť množstvo pomyselných dverí " do poznania zákulisia inšpiratívnej, tvorivej a zaujímavej práce v kreatívnom priemysle (nech to už znamená pre Vás čokoľvek :). Dokonca sa môžete stať budúcimi spolupracovníkmi Slovenského rozhlasu a televízie.

Splňte si sny, na ktoré ste doteraz nemali odvahu

Pripravili sme pre Vás sériu bezplatných podujatí na rozvoj kreativity a realizáciu vlastných myšlienok.

Počas 3 hodín absolvujete hneď 2 otvorené pracovné dielne.

„O kreativite, šťastí a kultúre karaoke“

- Porovnáte mýty a realitu spojené s kreatívnou tvorbou a podnikaním.
- Zistíte, aký je vzťah medzi úspechom v podnikaní a kreativitou.
- Zameriame sa na zvedavosť, pravdu a ľudské šťastie.
- Pochopíte, ako funguje tvorivé myslenie.
- Odhalíte, čo hýbe svetom reklamných a mediálnych agentúr.
- Uvedomíte si bariéry, ktoré Vám bránia naplno sa tvorivo prejavíť.

„Beauty will save the world“

- Zoznámite sa s kreatívnym marketingom a zistíte, ako súvisí s rozvojom kreatívneho myslenia.
- Ukážeme si konkrétne príklady, ako uplatniť marketingové nástroje v komerčnej komunikácii.

- Spoznáte, ako fungujú rôzne profesie v kreatívnom priemysle.
- Naštartujete realizáciu vlastných myšlienok.
- Získate prehľad o správnom plánovaní zákaziek a finančnej hodnote samotnej práce.

Výnimoční lektori

Ing. Vladimír Synek, CSc. – riaditeľ Corporate Consulting Group, zakladateľ [Ministerstva šťastia](#), držiteľ prestížneho ocenenia Prominent ekonomiky SR.

Milosh Harajda - producent, PR agent, creative director, film distributor, publicista/novinár, zakladateľ [kreatívneho štúdia Milosh](#).

Viac o lektoroch a podujatí sa dozviete v [programe](#).

Uvidíme sa v Košiciach a Prešove

Nech sa páči, vyberte si termín a registrujte sa:

26.4.2022 / 10.00 h – 13.00 h

UPIŠ / Prednášková sála M6 , Šrobárova 2 , Košice

Celková kapacita : 150 miest / možnosť prihlásenia len do naplnenia kapacity

Termín ukončenia prihlasovania : 22.4.2022 do 24.00 h

[Prihlasovací formulár](#)

27.4.2022 / 14.00 h – 17.00 h

UNIPO / Prednášková sála , 17.novembra 1, Prešov

Celková kapacita : 250 miest / možnosť prihlásenia len do naplnenia kapacity

Termín ukončenia prihlasovania : 23.4.2022 do 24.00 h

[Prihlasovací formulár](#)

28.4.2022 / 10.00 h – 13.00 h

TUKE/ Prednášková sála MAXIMA , Letná 1/9, Košice-Sever

Celková kapacita : 400 miest / možnosť prihlásenia len do naplnenia kapacity

Termín ukončenia prihlasovania : 24.4.2022 do 24.00

[Prihlasovací formulár](#)

28.4.2022 / 14.00 h – 17.00 h

UPIŠ / Prednášková sála M5 , Šrobárova 2 , Košice

Celková kapacita : 280 miest / možnosť prihlásenia len do naplnenia kapacity

Termín ukončenia prihlasovania : 24.4.2022 do 24.00 h

[Prihlasovací formulár](#)

Program sa realizuje v rámci projektu Kreativne centrum Štúdia RTVS Košice vďaka podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014-2020, kód projektu 302031ABF6. Stiahnite si [podrobnejšie informácie o podujatí](#).

Komentáre

Medik Samo skolaboval pri florbale: Pozrite, kto každý ho ratoval! [✉](#)

📅 19. 4. 2022, 11:46, Zdroj: pluska.sk/regiony [✉](#), Vydavateľ: News and Media Holding a.s., Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 770 636 GRP: 17,13 OTS: 0,17 AVE: 2314 Eur

Košicami otriasla 28. marca udalosť, ku ktorej došlo neskoro večer v telocvični na Medickej ulici. Počas florbalového zápasu tam po zlyhaní srdca skolaboval študent tretieho ročníka zubného lekárstva Samuel (22). Mladík mal šťastie v nešťastí, z prítomných 16 hráčov boli pätnásť medicci, tí okamžite začali s resuscitáciou, ktorú vykonávali až do príchodu záchranej služby. Príbeh so šťastným koncom mal v uplynulých dňoch svoje pokračovanie...

Mladík absolvoval úspešný operačný zákrok vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, momentálne je už v domácej liečbe a má sa dobre. „Nepamätám si na daný moment a prakticky ani na ten večer, keď som išiel do haly. Spomínam si len, ako som odchádzal z izby, ale potom mám už úplnú tmu,“ hovorí študent Lekárskej fakulty **UPJŠ**, ktorý sa druhýkrát narodil.

Ach, tá chlopňa!

Mladíka operoval špičkový tím skúsených kardiochirurgov. „Išlo

o štvorhodinový zákrok – náhradu aortovej chlopne. Bude síce musieť podstupovať medikamentóznú liečbu na riedenie krvi, avšak pokiaľ bude v tomto disciplinovaný, mal by byť v poriadku,“ dodáva prednosta Adrián Kolesár. Pacient si pamätá až na moment, keď sa prebudil na oddelení ARO. „Boli tam všetci veľmi zlatí. Dvakrát sa mi stala taká vec, že keď som sa po operácii prebudil, uvidel som milú ženskú tvár. Nepoznal som tú doktorku, ale keď som ju uvidel, zaliala ma nesmierna radosť a vedel som, že všetko bude v poriadku. Ten dobrý pocit neviem ani opísať,“ spomína Samuel. Ako hovorí, nič ho nebolí, cíti sa dobre a myslí pozitívne: „Mal som obrovské šťastie v nešťastí.“

Čítajte viac

Naši pacienti zháňajú dôležitý liek: V lekárňach chýba, firmy ho radšej vyvezú do zahraničia

Osudový výber

Samo síce pochádza zo Žiliny, ale na metropolu východu nedá dopustiť: „Som veľmi rád, že som si na štúdium medicíny vybral práve Košice. Sú tu úžasní ľudia a to, čo sa mi stalo, je pre mňa ďalšie znamenie, že to bola doteraz moja najlepšia životná voľba. Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na mojej záchrane. Som im veľmi vďačný za život,“ uzatvára Samuel.

Čo sa stalo v ten marcový večer?

Začali hrať asi o trištvrte na desať večer a krátko po začiatku Samo avizoval striedanie. „Sadol si na lavičku a lapal po dychu. Zastavili sme hru, keďže sme videli, že začal kolabovať a mal svaly v kŕči. Uložili sme ho do stabilizovanej polohy dúfajúc, že sa to zlepší, no jeho stav sa zhoršoval. Začal modrať. Zniesli sme ho hneď na plochu ihriska a začali s oživovaním, zatiaľ čo ostatní kontaktovali záchrannú službu a zabezpečovali plynulú cestu záchranárov do telocvične,“ hovorí spolužiak Rastislav, ktorý okamžite volal Samovej priateľke a rodičom, aby zistil, či mal dlhodobé zdravotné problémy a či netrpí alergiou na nejaké lieky. Ako sa ukázalo, mladíka už dlhšie trápili problémy so srdcom.

Janka a Miroslav, rodičia mladého Žilinčana, poďakovali spoluhráčom za záchranu synovho života. Poznamenali, že pri ňom v danom momente pevne stál jeho strážny anjel i priatelia.

Vyjadrite svoj názor v komentároch i ankete pod článkom >>>

Anketa

Ocitli ste sa niekedy v situácii, keď ste museli niekomu poskytnúť prvú pomoc?

Ďakujeme

Váš hlas bol započítaný

Prečítajte si tiež:

Náhla SMRŤ na východe: Zomrel ZNÁMY podnikateľ a bratranec EXMINISTRA financií

Slovensko zasiahla SMUTNÁ správa: ZOMREL jeden z našich najvýznamnejších prozaikov!

ZOMRELA jej celá rodina, teraz Janka pomáha v SMÚTENÍ iným. Dá sa vyrovnáť so SMRŤOU blízkeho?

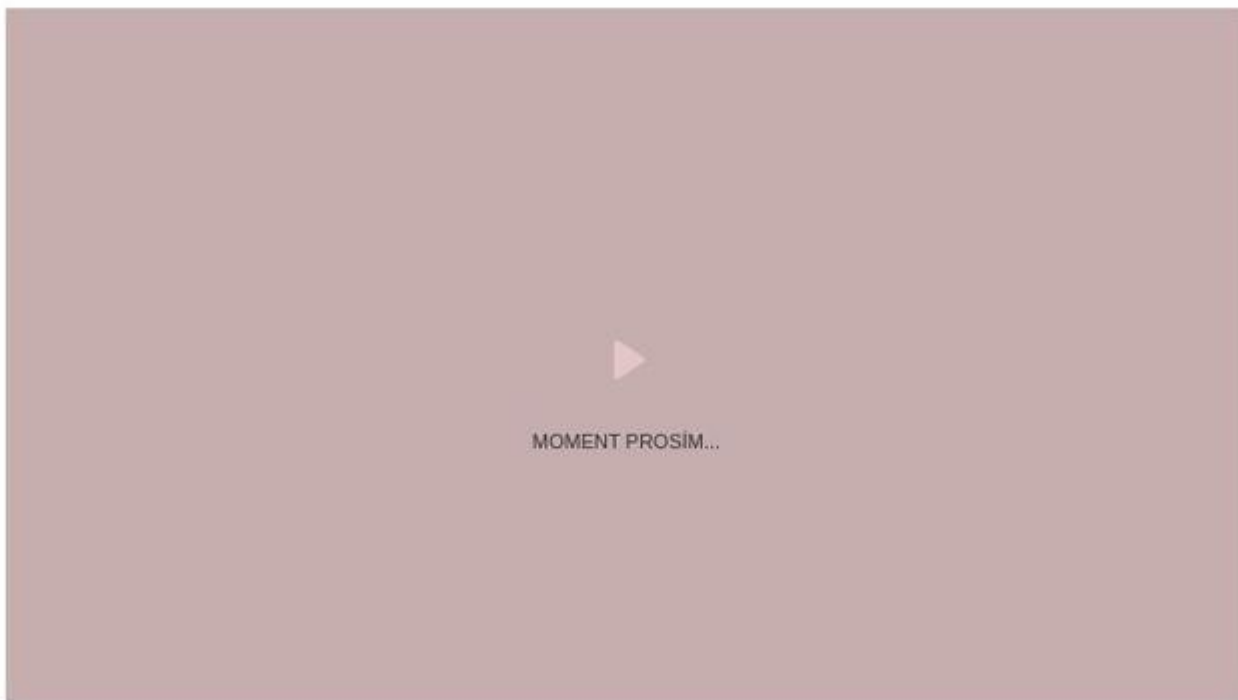
Autor: dp

STAV SI ZA 30 € ÚPLNE BEZ

Plus JEDEN DEŇ / Regióny / Vychodné Slovensko

Medik Samo skolaboval pri florbale: Pozrite, kto každý ho ratoval!

Košicami otriasla 28. marca udalosť, ku ktorej došlo neskoro večer v telocvični na Medickej ulici v Košiciach. Počas florbalového zápasu tam po zlyhaní srdca skolaboval študent tretieho ročníka zubného lekárstva Samuel (22). Mladík mal šťastie v nešťastí, z prítomných 16 hráčov, boli pätnásť medici, tí okamžite začali s resuscitáciou, ktorú vykonávali až do príchodu záchranej služby. Príbeh so šťastným koncom mal v uplynulých dňoch svoje pokračovanie...

DNES 9:27

[Galéria k článku \(18 fotografií\)](#)

Mladík absolvoval úspešný operačný zákrok vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, momentálne je už v domácej liečbe a má sa dobre. **„Nepamätám si na daný moment a prakticky ani na ten večer, keď som išiel do haly. Spomínam si len ako som odchádzal z izby, ale potom mám už úplnú tmú,“** hovorí študent Lekárskej fakulty UPJŠ, ktorý sa druhýkrát narodil.

Ach, tá chlopňa!

Mladíka operoval špičkový tím skúsených kardiochirurgov. **„Išlo o štvorhodinový zákrok – náhradu aortovej chlopne. Bude síce musieť podstupovať medikamentóznú liečbu na riedenie krvi avšak pokiaľ bude v tomto disciplinovaný, mal by byť v poriadku,“** dodáva prednosta Adrián Kolesár. Pacient si pamätá až na moment, keď sa prebudil na oddelení ARO. **„Boli tam všetci veľmi zlatí. Dvakrát sa mi stala taká vec, že keď som sa po operácii prebudil, uvidel som milú ženskú tvár. Nepoznal som tú doktorku, ale keď som ju uvidel, zaliala ma nesmierna radosť a vedel som, že všetko bude v poriadku. Ten dobrý pocit neviem ani opísať,“** spomína Samuel. Ako povedal, nič ho nebolí, cíti sa dobre a myslí pozitívne. **„Mal som obrovské šťastie v nešťastí.“**

Osudový výber

Samo síce pochádza zo Žiliny, ale na Košice nedá dopustiť: **„Som veľmi rád, že som si na štúdium medicíny vybral práve Košice. Sú tu úžasní ľudia, a to čo sa mi stalo, je pre mňa ďalším znamením, že to bola doteraz moja najlepšia životná voľba. Ďakujem, všetkým, ktorí sa podieľali na mojej záchrane. Som im veľmi vďačný za život,“** uzatvára Samuel.

Čo sa stalo v ten marcový večer?

Začali hrať asi o trištvrte na desať večer a krátko po začiatku chcel Samo vystriedať. **„Sadol si na lavičku a lapal po dychu. Zastavili sme hru, keďže sme videli, že začal kolabovať a mal svalv v kŕči. Uložili sme**

.....
ho do stabilizovanej polohy dúfajúc, že sa to zlepší, no jeho stav sa zhoršoval. Samo začal modrať. Zniesli sme ho hneď na plochu ihriska a začali s oživovaním, zatiaľ čo ostatní kontaktovali záchrannú službu a zabezpečovali plynulú cestu záchranárov do telocvične,“ hovorí Rastislav, ktorý okamžite volal Samovej priateľke a rodičom, aby zistil, či mal dlhodobé zdravotné problémy a či netrpí alergiou na nejaké lieky. Ako sa ukázalo, mladíka už dlhšie trápili problémy so srdcom.

Janka a Miroslav, rodičia mladého Žilinčana poďakovali spoluhráčom za záchranu synovho života. Poznamenali, že nad ním v danom momente pevne stál jeho strážny anjel – a tiež priatelia.

Vyjadrite svoj názor v komentároch i ankete pod článkom >>>

Ocitli ste sa niekedy v situácii, keď ste museli niekomu poskytnúť prvú pomoc?

áno	0%
nie	0%
nepamätám si	0%

Mladý medik skolaboval na florbale. Zachránila ho náročná operácia srdca ✉

📅 19. 4. 2022, 14:55, Zdroj: mediweb.hnonline.sk ✉, Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 1 024 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 225 Eur

Išlo o štvorhodinový zákrok, pri ktorom mu nahradili aortálnu chlopňu. Podľa lekárov zresuscitovať pacienta s aortálnou stenózou pri arytmií je doslova zázrak.

Študent Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** sa nedávno druhý raz narodil.

Medik Samuel (22) skolaboval koncom marca počas florbalového zápasu. Ako informovala hovorkyňa Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb Renáta Cenková, nedávno podstúpil v ústave úspešný operačný zákrok, už je v domácej liečbe a má sa dobre.

„Zresuscitovať pacienta s aortálnou stenózou pri malígnej poruche srdcového rytmu (arytmii) je doslova zázrak,“ povedal prednosta Kliniky srdcovej chirurgie východoslovenského ústavu, doc. MUDr. Adrián Kolesár, PhD., MPH.

Mladíka operoval špičkový tím skúsených kardiochirurgov.

„Išlo o štvorhodinový zákrok, náhradu aortálnej chlopne, nevyhnutný a jediný kurabilný zákrok pri tejto diagnóze. Bude síce musieť podstupovať medikamentóznú liečbu na "riedenie krvi", avšak pokiaľ bude v tomto disciplinovaný, mal by byť v poriadku,“ dodal prednosta.

Útek hrobárovi z lopaty

Podľa hovorkyne Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb Samuel naozaj utiekol hrobárovi z lopaty. „Mal obrovské šťastie, že pri ňom boli medici a že florbal hrali na mieste vzdialenom iba asi tri minúty od ústavu,“ ozrejmila.

Samuel si, podľa jeho slov, na ten moment nepamätal a ani na ten večer, keď išiel do haly. „Pamätám si ako som odchádzal z izby, ale potom mám už úplnú tmu,“ prezradil.

V pondelok 28. marca skolaboval náhle počas florbalového zápasu. Našťastie tam bol so svojimi spolužiakmi medikmi, ktorí vedeli, ako mu pomôcť.

Zdroj: Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb

„Nepanikárili, rozdelili si úlohy a pri poskytovaní základnej kardiopulmonálnej resuscitácie a riešení celej situácie odvedli dobrú prácu,“ priblížila Renáta Cenková.

Aktuálne ho nič nebolí, cíti sa dobre a myslí pozitívne. „Mal som obrovské šťastie v nešťastí. Bolo pri mne asi pätnásť medikov, bol som blízko Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb, kde je skvelý tím špecialistov,“ uzavrel Samuel.

Autor: red

19.04.2022, 14:55

Mladý medik skolaboval na florbale. Zachránila ho náročná operácia srdca

Autor: red

Išlo o štvorhodinový zákrok, pri ktorom mu nahradili aortálnu chlopňu. Podľa lekárov zresuscitovať pacienta s aortálnou stenózou pri arytmií je doslova zázrak.

Zdroj: Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb

Študent Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach sa nedávno druhý raz narodil.

Medik Samuel (22) skolaboval koncom marca počas florbalového zápasu. Ako informovala hovorkyňa Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb Renáta Cenková, nedávno podstúpil v ústave úspešný operačný zákrok, už je v domácej liečbe a má sa dobre.

„Zresuscitovať pacienta s aortálnou stenózou pri malignej poruche srdcového rytmu (arytmii) je doslova zázrak,“ povedal prednosta Kliniky srdcovej chirurgie východoslovenského

24 hodín | **3 dni** | **7 dní**

01. VŠZP: Nemocnice majú za ambulancie a vyšetrovacie výkony dostať zaplatené to, čo urobia
02. Riziko krvných zrazenín je vyššie pol roka po covide. Po ťažkom priebehu je až takmer tristonásobné
03. Žiadajú odškodné za miliardu. Kvôli následkom očkovania
04. Ministerstvo zdravotníctva priznalo, že pokles počtu sestier v nemocniciach je neudržateľný
05. Úväzky lekárov a sestier nenahlásili všetky

ústavu, doc. MUDr. Adrián Kolesár, PhD., MPH.

Mladíka operoval špičkový tím skúsených kardiochirurgov.

„Išlo o štvorhodinový zákrok, náhradu aortálnej chlopne, nevyhnutný a jediný kurabilný zákrok pri tejto diagnóze. Bude sice musieť podstupovať medikamentóznú liečbu na "riedenie krvi", avšak pokiaľ bude v tomto disciplinovaný, mal by byť v poriadku,“ dodal prednosta.

Útek hrobárovi z lopaty

Podľa hovorkyne Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb Samuel naozaj utiekol hrobárovi z lopaty. „Mal obrovské šťastie, že pri ňom boli lekári a že florbal hrali na mieste vzdialenom iba asi tri minúty od ústavu,“ ozrejmila.

Samuel si, podľa jeho slov, na ten moment nepamätal a ani na ten večer, keď išiel do haly. „Pamätám si ako som odchádzal z izby, ale potom mám už úplnú tmú,“ prezradil.

V pondelok 28. marca skolaboval náhle počas florbalového zápasu. Našťastie tam bol so svojimi spolužiakmi lekármi, ktorí vedeli, ako mu pomôcť.

Zdroj: Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb

„Nepanikárili, rozdelili si úlohy a pri poskytovaní základnej kardiopulmonálnej resuscitácie a riešení celej situácie odvedli dobrú prácu,“ priblížila Renáta Cenková.

Aktuálne ho nič nebolí, cíti sa dobre a myslí pozitívne. „Mal som obrovské šťastie v nešťastí. Bolo pri mne asi pätnásť lekárov, bol som blízko Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb, kde je skvelý tím špecialistov,“ uzavrel Samuel.

ambulancie. Čo to znamená pre pacientov?

06. Zdravotníci určite nemôžu očakávať lepšie odmeňovanie, lebo sa na to nevyčlenili financie
07. Inkontinencia nesúvisí len s vekom. Pacientom hrozí, že nebudú mať pomôcky
08. Je zo Sudánu a obľubuje všetky slovenské sviatky. Medicínu berie ako poslanie
09. V Banskej Bystrici otvorili špecializovanú ambulanciu pre ľudí s bolesťami
10. Tieto prírodné životabudiče vám dodajú energiu

TIP REDAKCIE

- **Mladý lekár skolaboval na florbale. Zachránila ho náročná operácia srdca**
- **Americkí kardiológovia zisťovali vzťah medzi avokádom a chorobami srdca. Výsledky prekvapili**
- **Preventívne prehliadky odhalia aj skryté ochorenia. Pre pandémiu sme ich však vynechávali**

Autor: red

**Dostávajúte zaujímavé informácie zo sveta medicíny
a zdravotníctva.**

@

ODOSLAŤ

Pred zadáním e-mailovej adresy si prečítajte [pravidlá ochrany osobných údajov a používania cookies](#).
Súhlas na odobranie noviniek môžete kedykoľvek odvolať.

Košickí biofyzičtí řešitelé aktuálně biomedicínské problémy

19. 4. 2022, 15:05, Zdroj: kosicednes.sk, Sentiment: Pozitivní, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Klíčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 20 558 GRP: 0,46 OTS: 0,00 AVE: 737 Eur

Vedci z Centra interdisciplinárných biovied (CIB), Technologického a inovačného parku a Katedry biofyziky (KBF), Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ)** sa aktuálne podieľajú na riešení troch významných európskych biomedicínskych projektov, ktoré sa zameriavajú na dlhodobé medicínske problémy, ako aj na súčasnú pandemickú situáciu. Jedná sa o projekty CasProt, BioPickmol a OPENMED, ktoré sú financované z programu H2020 Európskej komisie a z Európskych štrukturálnych a investičných fondov, a ktorých hlavným cieľom je prostredníctvom inovatívnych prístupov pomôcť v liečbe závažných civilizačných ochorení (infekčných, onkologických, kardiovaskulárnych, neurodegeneratívnych), a tak prispieť k vytvoreniu podmienok na zlepšenie celkového zdravia spoločnosti.

Tieto projekty sú výsledkom dlhobodej snahy vedcov z CIB a KBF **UPJŠ** o vytvorenie udržateľného systému financovania základného výskumu s presahom do medicínskych aplikácií. Prvotná myšlienka tohto zámeru vznikla pred niekoľkými rokmi na KBF pod vedením prof. RNDr. Pavla Miškovského, DrSc., a vďaka projektu CELIM vyústila do integrácie siedmich slovenských vedcov pôsobiacich dlhodobo v špičkových zahraničných laboratóriách. Títo vedci nielenže priniesli do Košíc nové originálne know-how, ale aj množstvo kontaktov, vďaka ktorým vznikli aj projekty CasProt a BioPickmol.

Projekty sa realizujú v spolupráci s významnými domácimi a európskymi univerzitami a vedecko-výskumnými inštitúciami: Univerzita v Zürichu (UZH), Technická univerzita v Mníchove (TUM), Technická univerzita v Košiciach (TUKE), Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach (UJLF), Neurobiologický ústav Biomedicínskeho centra SAV (NbÚ BMC SAV), ako aj s partnermi z priemyselnej oblasti (SAFTRA Photonics, s.r.o., JUHAPHARM, s.r.o., MM Medical, s.r.o., AUSYS, s.r.o.). Ako uviedol zodpovedný riešiteľ projektu OPENMED, doc. Mgr. Daniel Jancura, PhD.: „Ide o významné prepojenie a vzájomnú spoluprácu akademického prostredia so súkromným sektorom, ktorá môže vyústiť do dlhobodej spolupráce, a prispieje k trvalo udržateľnému rozvoju vedecko-výskumných aktivít v regióne východného Slovenska, s presahom do aplikačnej praxe“.

V nadväznosti na vyššie spomínané projekty sa v polovici januára 2022 uskutočnilo v Grandhoteli Praha v Tatranskej Lomnici spoločné vedecké sympóziu riešiteľov týchto projektov s názvom „Trendy v interdisciplinárnych biovedách“. Cieľom sympózia bolo zlepšiť informovanosť a zintenzívniť spoluprácu medzi zúčastnenými inštitúciami, a zároveň prispieť k efektívnej koordinácii využitia vedecko-výskumného potenciálu.

Konkurencieschopné proteínové inžinierstvo v Košiciach

Projekt H2020 s názvom „Fostering high scientific quality in protein research in Eastern Slovakia (CasProt)“ je financovaný z európskeho rámcového programu EÚ pre výskum a inovácie H2020 v rámci výzvy „Twinning“. Je zameraný na zvýšenie vedeckej kapacity v oblasti vied o proteínoch, pričom jeho ambíciou je dosiahnuť líderskej pozície **UPJŠ** na Slovensku v tejto vedecko-výskumnej oblasti. Predpokladom pre úspešný rozvoj **UPJŠ** v oblasti výskumu proteínov je aj špičková kvalita spolupracujúcich vedeckých tímov z TUM (Nemecko) a UZH (Švajčiarsko). Úspešná realizácia projektu počíta aj s rozvojom špičkových technológií a inovačného potenciálu **UPJŠ** v proteínovom inžinierstve. Projekt navyše významne podporuje mladých vedcov, a to najmä v rozvoji ich zručností v oblasti interdisciplinárnych biovied. Jednou z ambícií je umožniť talentovaným študentom pracovať na kvalitných vedeckých témach aj u nás doma, na **UPJŠ** v Košiciach, v spolupráci s najlepšimi európskymi vedeckými tímami v danej oblasti.

Vedecké zameranie projektu CasProt sa sústreďuje na aplikáciu pokročilých metód riadenej evolúcie proteínov na cieľný vývoj špecifického typu proteínových receptorov nazývaných GPCRs (z ang. G protein-coupled receptors). GPCRs sú molekulové viacúrovňové spínače, ktorých úlohou je kontrolovať signálne dráhy v bunke, pričom tie sú spojené s rôznymi mentálnymi, metabolickými, kardiovaskulárnymi, zápalovými a zmyslovými poruchami. Na významnú a výnimočnú dôležitosť GPCR receptorov poukazuje aj fakt, že až 50% liečiv dostupných na trhu je zacielených práve na reguláciu ich aktivity. Aj napriek tomu sú poznatky o ich štruktúre a dynamike stále veľmi limitované, a to najmä kvôli ich fyzikálno-chemickým vlastnostiam, predovšetkým v dôsledku ich extrémne nízkej rozpustnosti vo vodnom prostredí. „Optimalizácia ich rozpustnosti výrazne zjednoduší ich detailnú biofyzikálnu charakterizáciu“, vysvetľuje koordinátor projektu CasProt, doc. RNDr. Erik Sedlák, DrSc., a pokračuje: „Takto získané výsledky umožnia pochopenie molekulových základov regulácie funkcie GPCRs a tým aj vylepšenie racionálneho prístupu pri vývoji nových liečiv.“

Rýchla a finančne efektívna detekcia vírusov

Potreba časovo a finančne nenáročnej detekcie vírusov je ešte stále aktuálnou výzvou. Z tohto dôvodu sa **UPJŠ** v spolupráci so spoločnosťami SAFTRA Photonics s.r.o. a AUSYS s.r.o. v rámci projektu „Vývoj nanosenzorických fotonických systémov na rýchlu detekciu vírusov využitím metód riadenej evolúcie proteínových platforiem: prípad SAR-CoV2 (BioPickmol)“ zameriava na vývoj metodiky na rýchlu, selektívnu a vysoko citlivú detekciu vírusov SARS-CoV-2 pomocou fotonických nanoštruktúrnych čipov, na povrchoch ktorých je daný vírus špecificky zachytený. „Takúto selektívnu detekciu je možné dosiahnuť vhodnou funkcionalizáciou, teda vhodnou chemickou modifikáciou nanoštruktúrneho povrchu. Cieľom je využiť našu expertízu ako vo výrobe fotonických nanoštruktúrnych čipov, tak aj vo vývoji metód riadenej evolúcie vybraných proteínových platforiem a funkcionalizovať fotonické čipy

nanovrstvou špecifických proteínov s cieľom dosiahnutia optimálnej efektivity viazania a reprodukovateľnosti detekčných vlastností“, približuje hlavný zámer výskumu doc. RNDr. Gabriel Žoldák, PhD., zodpovedný riešiteľ projektu BioPickmol. Prof. Miškovský zo SAFTRA Photonics s.r.o. dopĺňa: „Po nanosení vzorky inaktivovaného vírusu na funkcionalizovaný čip je možné prítomnosť vírusu detegovať na základe povrchovými plazmónmi zosilneného Ramanovho signálu špecifického pre daný vírus. Výnimočnosťou projektu je aj vývoj samotného detekčného systému bioRAMASCOPE, ktorý bude spĺňať všetky špecifické požiadavky kladené na požadované detekčné limity, ako aj spoľahlivosť prevádzky nevyhnutnú pre detekciu vírusu SARS-CoV-2.“ Zaujímavosťou je, že v rámci projektu sa tiež rozvíja paralelná vedecká línia zahŕňajúca vývoj originálnych proteínov ako nových biologických entít s väzobnou funkciou umožňujúcou špecifické viazanie inaktivovaných vírusov. Cieľom je získať molekulovú platformu s vysokou citlivosťou a špecifitou voči rôznym typom vírusov, vrátane SARS-CoV-2.

Unikátny ekosystém biomedicínskeho výskumu

Projekt „Otvorená vedecká komunita pre moderný interdisciplinárny výskum v medicíne (OPENMED)“, ktorého riešiteľmi sú: **UPJŠ**, TUKE, UVLF, NbÚ BMC SAV a dvaja partneri z priemyselného sektora – MM MEDICAL s.r.o. a JUHAPHARM s.r.o., si stanovil za prioritné ciele riešiť vybrané problémy diagnostiky a liečby onkologických, kardiovaskulárnych a vírusových ochorení, ochorení centrálnej nervovej sústavy, ako aj ochorení pohybového aparátu. Jedinečnosť a originalita projektu OPENMED spočíva v plnohodnotnom využití multidisciplinárneho prostredia košických univerzitných a vedecko-výskumných pracovísk, ktoré sú prepojené komplementárnymi expertízami v oblasti medicíny, prírodných a technických vied a veterinárskeho lekárstva. Intenzívna interdisciplinárna spolupráca medzi partnermi projektu sa už premietla do vytvorenia moderných oblastí výskumu spájajúcich nové biomedicínske odbory, konkrétne: i) nanomedicína a cieleňá terapia, ii) personalizovaná medicína a iii) regeneračná medicína a bunková terapia. „Sme presvedčení, že celkový cieľ projektu, ktorým je vytvorenie unikátneho ekosystému biomedicínskeho výskumu v Košiciach, povedie prostredníctvom aplikácie získaných výsledkov výskumu v praxi ku zlepšeniu diagnosticko-terapeutických prístupov v liečbe viacerých závažných civilizačných ochorení, a tým aj ku zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva“, uzatvára doc. Jancura.

Úspešný priebeh a splnenie cieľov projektov CasProt, BioPickmol a OPENMED výrazne prispeje k vybudovaniu Košického klastra nového priemyslu (CNIC). Ako uvádza predseda predstavenstva CNIC, prof. Miškovský: „CNIC predstavuje pól vedeckej, technickej a priemyselnej excelentnosti v oblastiach biomedicíny, biotechnológie, digitálnych technológií, pokročilých materiálov a zelených technológií. Tento klaster vzniká s ambíciou vytvoriť inovačné prostredie pre úspešné uplatnenie potenciálu členov CNIC v oblasti výskumu a vývoja a pri formovaní high-tech priemyslu v regióne východného Slovenska s presahom na celé Slovensko“. Je zrejmé, že vedecký výskum realizovaný na **UPJŠ** môže v blízkej budúcnosti ovplyvniť každodenný život obyvateľov mesta Košíc ako aj jeho okolia.

(PR)

Autor: Redakcia

CasProt

BioPickmol

OpenMed

Sponzorovaný obsah 19.04.2022

Košíckí biofyziци riešia aktuálne biomedicínske problémy

[Sponzorovaný obsah](#) / Košíckí biofyziци riešia aktuálne biomedicínske problémy

Vedci z Centra interdisciplinárnych biovied (CIB), Technologického a inovačného parku a Katedry biofyziky (KBF), Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ) sa aktuálne podieľajú na riešení troch významných európskych biomedicínskych projektov, ktoré sa zameriavajú na dlhodobé medicínske problémy, ako aj na súčasnú pandemickú situáciu. Jedná sa o projekty **CasProt**, **BioPickmol** a **OPENMED**, ktoré sú financované z programu H2020 Európskej komisie a z Európskych štrukturálnych a investičných fondov, a ktorých hlavným cieľom je prostredníctvom inovatívnych prístupov pomôcť v liečbe závažných civilizačných ochorení (infekčných, onkologických, kardiovaskulárnych, neurodegeneratívnych), a tak prispieť k vytvoreniu podmienok na zlepšenie celkového zdravia spoločnosti.

Tieto projekty sú výsledkom dlhodobej snahy vedcov z CIB a KBF UPJŠ o vytvorenie udržateľného systému financovania základného výskumu s presahom do medicínskych aplikácií. Prvotná myšlienka tohto zámeru vznikla pred niekoľkými rokmi na KBF pod vedením prof. RNDr. Pavla Miškovského, DrSc., a vďaka projektu CELIM vyústila do integrácie siedmich slovenských vedcov pôsobiacich dlhodobo v špičkových zahraničných laboratóriách. Títo vedci nielenže priniesli do Košíc nové originálne know-how, ale aj množstvo kontaktov, vďaka ktorým vznikli aj projekty CasProt a BioPickmol.

Projekty sa realizujú v spolupráci s významnými domácimi a európskymi univerzitami a vedecko-výskumnými inštitúciami: Univerzita v Zürichu (UZH), Technická univerzita v Mníchove (TUM), Technická univerzita v Košiciach (TUKE), Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach (UVLF), Neurobiologický ústav Biomedicínskeho centra SAV (NBÚ BMC SAV), ako aj s partnermi z priemyselnej oblasti (SAFTRA Photonics, s.r.o., JUHAPHARM, s.r.o., MM Medical, s.r.o., AUSYS, s.r.o.). Ako uviedol zodpovedný riaditeľ projektu OPENMED, doc. Mgr. Daniel Jancura, PhD.: „Ide o významné prepojenie a vzájomnú spoluprácu akademického prostredia so súkromným sektorom, ktorá môže vyústiť do dlhodobej spolupráce, a prispieť k trvalo udržateľnému rozvoju vedecko-výskumných aktivít v regióne východného Slovenska, s presahom do aplikačnej praxe“.

V nadväznosti na vyššie spomínané projekty sa v polovici januára 2022 uskutočnilo v Grandhoteli Praha v Tatranskej Lomnici spoločné vedecké sympóziu riaditeľov týchto projektov s názvom „Trendy v interdisciplinárnych biovedách“. Cieľom sympózia bolo zlepšiť informovanosť a zintenzívniť spoluprácu medzi zúčastnenými inštitúciami, a zároveň prispieť k efektívnej koordinácii využitia vedecko-výskumného potenciálu.

Konkurencieschopné proteínové inžinierstvo v Košiciach

Projekt H2020 s názvom „*Fostering high scientific quality in protein research in Eastern Slovakia (CasProt)*“ je financovaný z európskeho rámcového programu EÚ pre výskum a inovácie H2020 v rámci výzvy „Twinning“. Je zameraný na zvýšenie vedeckej kapacity v oblasti vied o proteínoch, pričom jeho ambíciou je dosiahnutie líderskej pozície UPJŠ na Slovensku v tejto vedecko-výskumnej oblasti. Predpokladom pre úspešný rozvoj UPJŠ v oblasti výskumu proteínov je aj špičková kvalita spolupracujúcich vedeckých tímov z TUM (Nemecko) a UZH (Švajčiarsko). Úspešná realizácia projektu počíta aj s rozvojom špičkových technológií a inovačného potenciálu UPJŠ v proteínovom inžinierstve. Projekt navyše významne podporuje mladých vedcov, a to najmä v rozvoji ich zručností v oblasti interdisciplinárnych biovied. Jednou z ambícií je umožniť talentovaným študentom pracovať na kvalitných vedeckých témach aj u nás doma, na UPJŠ v Košiciach, v spolupráci s najlepšimi európskymi vedeckými tímami v danej oblasti.

Vedecké zameranie projektu CasProt sa sústreďuje na aplikáciu pokročilých metód riadenej evolúcie proteínov na cieľný vývoj špecifického typu proteínových receptorov nazývaných GPCRs (z ang. G protein-coupled receptors). GPCRs sú molekulové viacúčrovnové spínače, ktorých úlohou je kontrolovať signálne dráhy v bunke, pričom tie sú spojené s rôznymi mentálnymi, metabolickými, kardiovaskulárnymi, zápalovými a zmyslovými poruchami. Na významnú a výnimočnú dôležitosť GPCR receptorov poukazuje aj fakt, že až 50%

TRÁPI VÁS NIEČO? NAPÍŠTE NÁM!

Sledujte nás

Najnovšie články

Košickí biofyziци riešia aktuálne biomedicínske problémyDnes: 15:05 [Sponzorovaný obsah](#)**Status profesionálneho umelca plánuje ministerstvo komplexne upraviť**Dnes: 14:56 [Správy](#)**Slovensko predalo dlhopisy za takmer 518 mil. eur...**Dnes: 14:04 [Správy](#)**Mladíkovi pri florbalovom zápase zlyhalo srdce, pomohli mu...**Dnes: 13:15 [Košice](#)**Osôb s ťažkou otravou alkoholom bolo počas veľkonočného...**Dnes: 12:47 [Správy](#)**Košický samosprávny kraj začína rekonštrukciu mosta na Vinianskej...**Dnes: 12:18 [Správy](#)**Polícia upozorňuje na šíriaci sa hoax o výsluhových...**Dnes: 12:15 [Správy](#)**Špecializovaný trestný súd dostane viac ako 200-tisíc eur...**Dnes: 11:38 [Správy](#)**O dočasné útočisko v pondelok na Slovensku požiadalo...**Dnes: 11:09 [Košice](#)**Nasadnite na Ružínsky expres a objavte tajomstvá z...**Dnes: 11:02 [Košice](#)[Zobraziť viac](#)

liečiv dostupných na trhu je zacielených práve na reguláciu ich aktivity. Aj napriek tomu su poznatky o ich štruktúre a dynamike stále veľmi limitované, a to najmä kvôli ich fyzikálno-chemickým vlastnostiam, predovšetkým v dôsledku ich extrémne nízkej rozpustnosti vo vodnom prostredí. „Optimalizácia ich rozpustnosti výrazne zjednoduší ich detailnú biofyzikálnu charakterizáciu“, vysvetľuje koordinátor projektu CasProt, doc. RNDr. Erik Sedláč, DrSc., a pokračuje: „Takto získané výsledky umožnia pochopenie molekulových základov regulácie funkcie GPCRs a tým aj vylepšenie racionálneho prístupu pri vývoji nových liečiv.“

Rýchla a finančne efektívna detekcia vírusov

Potreba časovo a finančne nenáročnej detekcie vírusov je ešte stále aktuálnou výzvou. Z tohto dôvodu sa UPJŠ v spolupráci so spoločnosťami SAFTRA Photonics s.r.o. a AUSYS s.r.o. v rámci projektu „**Vývoj nanosenzorických fotonických systémov na rýchlu detekciu vírusov využitím metód riadenej evolúcie proteínových platiíriem: prípad SAR-CoV2 (BioPickmol)**“ zameriava na vývoj metodiky na rýchlu, selektívnu a vysoko citlivú detekciu vírusov SARS-CoV-2 pomocou fotonických nanoštruktúrnych čipov, na povrchoch ktorých je daný vírus špecificky zachytený. „Takúto selektívnu detekciu je možné dosiahnuť vhodnou funkcionalizáciou, teda vhodnou chemickou modifikáciou nanoštruktúrneho povrchu. Cieľom je využiť našu expertízu ako vo výrobe fotonických nanoštruktúrnych čipov, tak aj vo vývoji metód riadenej evolúcie vybraných proteínových platiíriem a funkcionalizovať fotonické čipy nanovrstvou špecifických proteínov s cieľom dosiahnutia optimálnej efektivity väzania a reprodukovateľnosti detekčných vlastností“, približuje hlavný zámér výskumu doc. RNDr. Gabriel Žoldák, PhD., zodpovedný riešiteľ projektu BioPickmol. Prof. Miškovský zo SAFTRA Photonics s.r.o. doplnia: „Po nanosení vzorky inaktivovaného vírusu na funkcionalizovaný čip je možné prítomnosť vírusu detegovať na základe povrchovými plazmónmi zosilneného Ramanovho signálu špecifického pre daný vírus. Výnimočnosťou projektu je aj vývoj samotného detekčného systému bioRAMASCOPE, ktorý bude spĺňať všetky špecifické požiadavky kladené na požadované detekčné limity, ako aj spofahlivosť prevádzky nevyhnutnú pre detekciu vírusu SARS-CoV-2.“ Zaujímavosťou je, že v rámci projektu sa tiež rozvíja paralelná vedecká línia zahŕňajúca vývoj originálnych proteínov ako nových biologických entít s väzobnou funkciou umožňujúcou špecifické väzanie inaktivovaných vírusov. Cieľom je získať molekulovú platformu s vysokou citlivosťou a špecificitou voči rôznym typom vírusov, vrátane SARS-CoV-2.

Unikátny ekosystém biomedicínskeho výskumu

Projekt „**Otvorená vedecká komunita pre moderný interdisciplinárny výskum v medicíne (OPENMED)**“, ktorého riešiteľmi sú: UPJŠ, TUKE, UVLF, NbÚ BMC SAV a dvaja partneri z priemyselého sektora – MM MEDICAL s.r.o. a JUHAPHARM s.r.o., si stanovil za prioritné ciele riešiť vybrané problémy diagnostiky a liečby onkologických, kardiovaskulárnych a vírusových ochorení, ochorení centrálnej nervovej sústavy, ako aj ochorení pohybového aparátu. Jedinečnosť a originalita projektu OPENMED spočíva v plnohodnotnom využití multidisciplinárneho prostredia košických univerzitných a vedecko-výskumných pracovísk, ktoré sú prepojené komplementárnymi expertízami v oblasti medicíny, prírodných a technických vied a veterinárskeho lekárstva. Intenzívna interdisciplinárna spolupráca medzi partnermi projektu sa už premietla do vytvorenia moderných oblastí výskumu spájajúcich nové biomedicínske odbory, konkrétne: i) nanomedicína a cieleňá terapia, ii) personalizovaná medicína a iii) regeneračná medicína a bunková terapia. „Sme presvedčení, že celkový cieľ projektu, ktorým je vytvorenie unikátneho ekosystému biomedicínskeho výskumu v Košiciach, povedie prostredníctvom aplikácie získaných výsledkov výskumu v praxi ku zlepšeniu diagnosticko-terapeutických prístupov v liečbe viacerých závažných civilizačných ochorení, a tým aj ku zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva“, uzatvára doc. Jancura.

Úspešný priebeh a splnenie cieľov projektov CasProt, BioPickmol a OPENMED výrazne prispeje k vybudovaniu Košického klastra nového priemyslu (CNIC). Ako uvádza predseda predstavenstva CNIC, prof. Miškovský: „CNIC predstavuje pól vedeckej, technickej a priemyselnej excelentnosti v oblastiach biomedicíny, biotechnológie, digitálnych technológií, pokročilých materiálov a zelených technológií. Tento klaster vzniká s ambíciou vytvoriť inovačné prostredie pre úspešné uplatnenie potenciálu členov CNIC v oblasti výskumu a vývoja a pri formovaní high-tech priemyslu v regióne východného Slovenska s presahom na celé Slovensko“. Je zrejmé, že vedecký výskum realizovaný na UPJŠ môže v blízkej budúcnosti ovplyvniť každodenný život obyvateľov mesta Košíc ako aj jeho okolia.

(PR)

Tipy od čitateľov

Máte tipy alebo námety pre KOŠICE:DNES? Kontaktujte nás. Prvitame každý podnet!

Pošlite nám e-mail

Košický samosprávny kraj udelí za rok 2021 ocenenia významným osobnostiam

19. 4. 2022, 16:01, Zdroj: [ahoj.tv](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 4 043 GRP: 0,09 OTS: 0,00 AVE: 327 Eur

272x

Kraj ocení ľudí, ktorých prácu poznajú aj za hranicami krajiny

Ocenenie bude sprevádzať bohatý program

Ocenenia Košického samosprávneho kraja si prevezme 15 osobností a 6 kolektívov. Veľkolepý galavečer sa bude konať 23. apríla v Štátnom divadle Košice.

Košický samosprávny kraj už čoskoro ocení jednotlivcov aj kolektívy, ktorých tváre možno nepoznáme z televíznych obrazoviek či titulok novin, no ich práca je známa aj za hranicami našej krajiny. Pôjde o osobnosti, ktorých príbehy sú inšpiráciou pre spoločnosť.

„Svetový rekord v športe, tisíc vedeckých citácií, najhranejšie skladby, najobľúbenejšia učiteľka, lekári aj vedci ale aj obetaví dobrovoľníci. So samozrejmosťou môžem povedať, že o výnimočných ľuďoch v našej župe nemáme núdzu. Tento rok oceníme 15 výnimočných osobností a 6 kolektívov, všetci sú symbolom svedomitej práce, šikovnosti a nadania. Aj preto si zaslúžia náš obdiv aj poďakovanie,“ povedal predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka.

Vyhlásenie verejných ocenení Košického samosprávneho kraja bude už tradične sprevádzať slávnostný galaprogram. Veľkolepý galavečer sa bude konať 23. apríla v Štátnom divadle v Košiciach. Živé vysielanie z oceňovania si budete môcť pozrieť aj z pohodlia svojho domova, vysielané bude na facebookovej stránke Košického samosprávneho kraja od 16.00 hod.

Z Čestnej ceny predsedu Košického samosprávneho kraja za rok 2021 sa môže tešiť režisér a dokumentarista Peter Kerekes, vizionár a zakladateľ spoločnosti Antik Telecom Igor Kolla, ktorý stojí za projektmi smartcity, inteligentná domácnosť, bikesharing, či biotechnologička Darina Štyriaková.

„Každé ocenenie je pre mňa pocta a zadosťučinenie. Som rada, ak niekto dokáže oceniť inovačné technológie. Vďaka tomu sa dokážeme dostať viac do povedomia. Naša firma je známa na európskych univerzitách či centrách, ale doma nie. Dúfam, že to zmeníme,“ uviedla Darina Štyriaková.

Cenu Košického samosprávneho kraja za rok 2021 si prevezme napríklad prednosta Kliniky liečebnej rehabilitácie Nemocnice AGEL Košice – Šaca. Za 20 rokov, počas ktorých bol primárom, sa klinika posunula výrazne dopredu.

„Keď som prišiel pracovať do Košíc, nastúpil som do rozbehnutého kolektívu, ktorý už čosi znamenal. Fyzioterapia je kolektívna práca a za jej úspešnými výsledkami tiež stojí pochopenie,“ dodáva Želinský.

Cena predsedu Košického samosprávneho kraja za rok 2021 si z rúk predsedu Rastislava Trnku preberie napríklad maliar, ilustrátor kníh a autor dokumentárnych filmov Zoltán Nagy aj veterinársky odborník Ján Danko.

„Nikdy som po oceneniach nebažil. Svoju prácu robím z iných dôvodov. Stále hovorím - príroda mi dala nohy a nie krídla, preto sa snažím chodiť po zemi a nelietat,“ povedal.

Podobne ako minulý aj tento župa udelí špeciálne ocenenie - Historická osobnosť regiónu. Ocenenie sa udeľuje „in memoriam“ osobnostiam, ktoré svojim celoživotným prínosom významne ovplyvnili historický vývoj v Košickom kraji. Tentoraz cenu získa Ján Borodáč za založenie Východoslovenského národného divadla v Košiciach v povojnových rokoch ako druhého národného divadla na Slovensku a za výchovu celej generácie umelcov divadelných súborov činohry, opery a baletu v košickom divadle.

Cena Košického samosprávneho kraja za rok 2021

Juraj Ciberej, vysokoškolský pedagóg, vedec a zoológ

Folklorná skupina JADLOVEC Margecany

Klinika infektológie a cestovnej medicíny UNLP Košice a LF **UPJŠ** Košice, kolektív zdravotníkov aj nezdravotníckeho personálu

Jozef Suchoža, bývalý dekan Právnickej fakulty **UPJŠ**

Ludovít Želinský, prednosta Kliniky liečebnej rehabilitácie Nemocnice AGEL Košice - Šaca

KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ UDELÍ ZA ROK 2021 OCENENIA VÝZNAMNÝM OSOBNOSTIAM

© 19. apríl 2022

10x

Kraj ocení ľudí, ktorých prácu poznajú aj za hranicami krajiny

Ocenenie bude sprevádzať bohatý program

Ocenenia Košického samosprávneho kraja si prevezme 15 osobností a 6 kolektívov. Veľkolepý galavečer sa bude konať 23. apríla v Štátnom divadle Košice.

Košický samosprávny kraj už čoskoro ocení jednotlivcov aj kolektívy, ktorých tváre možno nepoznáme z televíznych obrazoviek či titulkov novín, no ich práca je známa aj za hranicami našej krajiny. Pôjde o osobnosti, ktorých príbehy sú inšpiráciou pre spoločnosť.

„Svetový rekord v športe, tisíc vedeckých citácií, najhranejšie skladby, najobľúbenejšia učiteľka, lekári aj vedci ale aj obetaví dobrovoľníci. So samozrejmosťou môžeme povedať, že o výnimočných ľuďoch v našej župe nemáme núdzu. Tento rok oceníme 15 výnimočných osobností a 6 kolektívov, všetci sú symbolom svedomitej práce, šikovnosti a nadania. Aj preto si zaslúžia náš obdiv aj poďakovanie,“ povedal predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka.

Vyhlasenie verejných ocenení Košického samosprávneho kraja bude už tradične sprevádzať slávnostný galaprogram. Veľkolepý galavečer sa bude konať 23. apríla v Štátnom divadle v Košiciach. Živé vysielanie z ocenenia si budete môcť pozrieť aj z pohodlia svojho domova. Uvoľnené bude na facebookovej stránke

Z ocenenia si budete môcť pozrieť aj z ponúka svoju úroveň, vysielanie bude na facebookovej stránke Košického samosprávneho kraja od 16.00 hod.

Z Čestnej ceny predsedu Košického samosprávneho kraja za rok 2021 sa môže tešiť režisér a dokumentarista Peter Kerekes, vizionár a zakladateľ spoločnosti Antik Telecom Igor Kolla, ktorý stojí za projektmi smartcity, inteligentná domácnosť, bikesharing, či biotechnologička Darina Štyriaková.

„Každé ocenenie je pre mňa pocta a zadostučinenie. Som rada, ak niekto dokáže oceniť inovačné technológie. Vďaka tomu sa dokážeme dostať viac do povedomia. Naša firma je známa na európskych univerzitách či centrách, ale doma nie. Dúfam, že to zmeníme,“ uviedla Darina Štyriaková.

- **POISTENIE VOZIDIEL**
- **KOMPLETNÉ LEASINGOVÉ SLUŽBY**
- **VŠETKU DOKUMENTÁCIU POTREBNÚ K SCHVÁLENIU LEASINGU PRIPRAVÍME PO DOLOŽENÍ DOKLADOV DO 1 HODINY**
- **LEASING S 0% NAVÝŠENÍM**

servis: 0918 910 241 - 242 predaj vozidiel: 0918 910 243

Movement that inspires
KIA BARDEJOV
Optimal Plus s.r.o.

Štefánikova 75, Bardejov (smer na Poprad)

Cenu Košického samosprávneho kraja za rok 2021 si prevezme napríklad prednosta Kliniky liečebnej rehabilitácie Nemocnice AGEL Košice – Šaca. Za 20 rokov, počas ktorých bol primárom, sa klinika posunula výrazne dopredu.

„Keď som prišiel pracovne do Košíc, nastúpil som do rozbehnutého kolektívu, ktorý už čosi znamenal. Fyzioterapia je kolektívna práca a za jej úspešnými výsledkami tiež stojí pochopenie,“ dodáva Želinský.

Cena predsedu Košického samosprávneho kraja za rok 2021 si z rúk predsedu Rastislava Trnku preberie napríklad maliar, ilustrátor kníh a autor dokumentárnych filmov Zoltán Nagy aj veterinársky odborník Ján Danko.

„Nikdy som po oceneniach nebažil. Svoju prácu robím z iných dôvodov. Stále hovorím - príroda mi dala nohy a nie krídla, preto sa snažím chodiť po zemi a nelietat,“ povedal.

Podobne ako minulé aj tento župa udelí špeciálne ocenenie - Historická osobnosť regiónu. Ocenenie sa udeľuje „in memoriam“ osobnostiam, ktoré svojim celoživotným prínosom významne ovplyvnili historický vývoj v Košickom kraji. Tentoraz cenu získa Ján Borodáč za založenie Východoslovenského národného divadla v Košiciach v povojnových rokoch ako druhého národného divadla na Slovensku a za výchovu celej generácie umelcov divadelných súborov činohry, opery a baletu v košickom divadle.

Cena Košického samosprávneho kraja za rok 2021

Juraj Ciberej, vysokoškolský pedagóg, vedec a zoológ

Folklorná skupina JADLOVEC Margecany

Klinika infektológie a cestovnej medicíny UNLP Košice a LF UPJŠ Košice, kolektív zdravotníkov aj nezdravotníckeho personálu

Jozef Suchoža, bývalý dekan Právnickej fakulty UPJŠ

Ludovít Želinský, prednosta Kliniky liečebnej rehabilitácie Nemocnice AGEL Košice - Šaca

Oceňovanie osobností

Cena predsedu Košického samosprávneho kraja za rok 2021

Ján Danko , vedúci katedry anatómie, histológie a fyziológie UVLF

Marilena Halászová a Amdrej Halász , "in memoriam" - choreografi a taneční pedagógovia

Tomáš Havlík, pedagóg a priekopník environmentálneho zmysľania, spracovania a recyklácie surovín a odpadov ekologickými postupmi

Ján Imrich -zakladateľ špičkového laboratória NMR (nukleárnej magnetickej rezonančnej) spektroskopie, iniciátor vybudovania Národného NMR centra SR na kľúčových univerzitách a SAV

Nagy „Enzoe“ Zoltán - maliar, ilustrátor kníh a regionálnych novín, člen rôznych porôt, umeleckých združení

Čestná cena predsedu Košického samosprávneho kraja za rok 2021

Dobrovoľnicke centrum KSK

Beáta Drotárová, herečka

Ľubica Fedorová, učiteľka

Karpatská nadácia, n. o.

Igor Kolla, generálny riaditeľ Antik Telecom

Peter Kerekes, režisér

Maják nádeje, o. z.

No Name, hudobná skupina

Darina Štyriaková, biotechnologička

Alexander Vaško ml., športovec

Historická osobnosť regiónu

Ján Borodáč, herec, dramaturg, prekladateľ, divadelný režisér

(15:20, red)

**ČERPACIA STANICA LPG
GAS BJ s.r.o.**

Štefánikova 70, Bardejov
smer Mokroluh
za Spojenou školou
oproti predajni Renault

**PLYN OVERENÝ INŠPEKCIU
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA**

VEĽKOOBCHOD | MALOOBCHOD | ESHOP
VŠETKO PRE LPG

WWW.GASBJ.sk

Medika po srdcovom kolapse zachránili spolužiaci

☐ 20. 4. 2022, Zdroj: **Pravda**, Strana: 6, Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Autor: Jana Kollárová, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 263 180 GRP: 5,85 OTS: 0,06 AVE: 1808 Eur

Samuel je Žilinčan a študent tretieho ročníka zubného lekárstva na košickej Lekárskej fakulte **UPJŠ**. Koncom marca skolaboval na florbalovom zápase. Zo 16 hráčov boli pätnásťi medici. Nebyť ich, jeho príbeh nemusel mať pokračovanie.

„Začali sme hrať asi o trištvrte na desať večer a krátko po začiatku chcel Samo vystriedať. Sadol si na lavičku a lapal po dychu. Zastavili sme hru a videli sme, že začal kolabovať a mal svaly v kŕči. Dali sme ho do stabilizovanej polohy, dúfajúc, že sa to zlepší, no jeho stav sa zhoršoval a Samo začal modrať,“ opisuje situáciu Rastislav.

Preto spoluhráča zniesli na plochu ihriska a začali s oživovaním. Pri masáži srdca a vdychovaní do úst sa striedali viacerí. Ďalší volali záchrannú službu a snažili sa záchranárov dostať čo najskôr do telocvične. Rastislav, ktorý je takisto Žilinčan, zavolał Samovej priateľke a rodičom, aby zistil, či mal kamarát dlhodobé zdravotné problémy a či netrpí alergiou na nejaké lieky.

Ako sa ukázalo, Samuel mal už dlhšie problémy so srdcom. Jeho spolužiaci zo všeobecného aj zubného lekárstva, prevažne z vyšších ročníkov, našťastie v krízovej situácii vedeli, čo robiť. Viacerých z nich čakala na druhý deň štátnica a na florbalový zápas sa prišli trochu odreagovať.

„Sme na našich študentov veľmi hrdí a Samuelovi držíme silno palce, aby sa mohol čo najskôr vrátiť do školy, bežného života a časom aj k športu,“ skonštatoval dekan lekárskej fakulty Daniel Pella.

Samuel naozaj utiekol hrobárovi z lopaty. Mal obrovské šťastie, že pri ňom boli medici a že florbal hrali na mieste vzdialenom len zhruba tri minúty od Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb (VÚSCH).

„Zresuscitovať pacienta s arytmiou je doslova zázrak,“ povedal prednosta Kliniky srdcovej chirurgie VÚSCH Adrián Kolesár. Mladíka operoval špičkový tím skúsených kardiochirurgov. „Išlo o štvorhodinový zákrok – náhradu aortovej chlopne, nevyhnutný a jediný zákrok pri tejto diagnóze. Bude síce musieť podstupovať medikamentóznú liečbu na riedenie krvi, ale pokiaľ bude v tomto disciplinovaný, mal by byť v poriadku,“ dodáva prednosta.

„Pamätám si až na moment, keď som sa prebudil na áre. Tam boli všetci veľmi zlatí. Dvakrát sa mi stala taká vec, že keď som sa po operácii prebudil, uvidel som milú ženskú tvár. Nepoznal som tú doktorku, ale keď som ju uvidel, zaliala ma nesmierna radosť a vedel som, že všetko bude v poriadku. Ten dobrý pocit neviem ani opísať,“ spomína Samuel. Ako povedal, nič ho nebolí, cíti sa dobre a myslí pozitívne. „Mal som obrovské šťastie v nešťastí. Bolo pri mne asi 15 medikov, bol som blízko ústavu, kde je skvelý tím špecialistov,“ pokračoval mladý muž.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ FOTO: VUSCH

Samuel v nemocnici.

Autor: (jan)

Na jasle aj škôlky sa väčšinou čaká

Lucia Hakszer
Bratislava, Žilina, Košice,
Banská Bystrica

Do jaslí bude môcť chodiť o desať percent viac detí. Doteraz je v 217 verejných i neverejných jasliach umiestnených 3 787 detí do troch rokov. Po novom ich môže byť 4 165. Vyplýva to z nariadenia vlády. Nariadenie nadobudne platnosť publikovaním v Zbierke zákonov SR, ktoré má zabezpečiť predseda vlády.

„Navýšenie sa týka všetkých detí, nielen detí prichádzajúcich z Ukrajiny,“ povedal minister práce Milan Krajniak (Sme rodina). Podľa vládneho nariadenia sa môžu v jasliach o desať percent zvýšiť počty detí. Kým nariadenie z 5. apríla sa vzťahovalo len na ukrajinské deti, tentoraz ide o všetky deti, ktorých rodičia potrebujú ísť do práce. „Do utorka 12. apríla máme evidenciu, že do jaslí sa nedostalo 328 detí slovenských občanov,“ poznamená Krajniak.

Podobne chce riešiť aj nedostatok miest v škôlkach. „Po dohode s ministerstvom školstva, ktoré ich má v gescii, by sme chceli v krátkom čase urobiť takýto krok v materských školách, čím by sa

99 Zápis do materských škôl bude v máji, nedokážeme posúdiť, či desať-percentné zvýšenie bude postačujúce.

Dominika Adamovičová
hovorkyňa primátora
Banskej Bystrice

malo vytvoriť zhruba 19-tisíc nových miest,“ priblížil minister. Škôlky na Slovensku podľa neho v súčasnosti evidujú asi 10-tisíc nevybavených žiadostí. Zvýšenie počtu má byť pre samosprávy dobrovoľné.

Za jasle sa plati

„Mesto Žilina zriaďuje dvoje jasle a kapacita v nich je spolu 87 miest. S regionálnym úradom verejného zdravotníctva sme dohodli možné navýšenie spolu o šesť miest. Nevidujeme žiadne žiadosti od ľudí prichádzajúcich z Ukrajiny, ale to môže byť tým, že v jasliach musia rodičia uhrádzať poplatky okolo 280 eur na mesiac,“ priblížil hovorca primátora Žiliny Vladimír Miš-

kovčík. Podobné sumy sa platia aj v iných mestách, napríklad v bratislavskom Ružinove je to 300 eur mesačne.

Rodičia majú nárok čerpať od úradov práce príspevok na starostlivosť o dieťa v maximálnej výške 280 eur mesačne. V čase podávania žiadosti však musia byť zamestnaní. Ukrajinské matky, ktoré nemajú kam dať deti, sa podľa Miškovčíka tak ľahko zamestnať nedokážu. Bez práce jasle nezaplata ani nedostanú príspevok od štátu na jasle.

„Keď sa kapacity rozšíria o 10 percent, v žilinských jasliach vznikne šesť nových miest, ktoré sa okamžite zaplnia. V súčasnosti rodičia ani nepodávajú žiadosti, pretože vedia, že v jasliach nie je miesto,“ hovorí Miškovčík. Nielen jasle, ale aj škôlky v meste sú podľa neho úplne plné.

Ďalšie zvýšenie je nemožné

Nedostatok kapacít v škôlkach potvrdzuje riaditeľ kancelárie Združenia miest a obcí Slovenska Michal Kaliňák. „Očakávali by sme riešenia, ktoré budú súčasťou situáciu riešiť komplexne a do budúcnosti. Desiatpercentné zvýšenie kapacít

V jasliach by mohlo vzniknúť 378 nových miest.

napríklad v prípade Bratislavy je naozaj iba symbolické, pretože hlavné mesto má dlhodobý veľký problém umiestniť deti v materskej škole,“ povedal Kaliňák.

„V Bratislave je momentálne najväčší počet odídencov z Ukrajiny a v hlavnom meste a okolí je rozširovanie kapacit extrémnym logistickým problémom. Nie pre neochotu samospráv, ale je nedostatok vhodných pozemkov, budov a hlučkové normy sú ťažko splniteľné. Zároveň Bratislava nemohla dlhodobou čerpať eurofondy,“ vysvetlil.

Bratislavská Petržalka, ktorá je najväčšou samosprávou na Slovensku, nemá mestské jasle. Petržalka je však zriaďo-

vateľom 25 materských škôl, ktoré navštevuje takmer tritisíc detí. Hovorkyňa Petržalky Mária Halásková zdôrazňuje, že počas aktuálnej utečeneckej krízy mestská časť prijatím 20 detí z Ukrajiny dosiahla strop a viac miest pre škôlkárov už nemá.

„Už tieto deti sme prijali nad rámec našich kapacitných možností. Hoci hygienici s ministerstvom aktuálne zdôrazňujú možnosť dočasného navýšenia kapacity materských škôl naprieč Slovenskom, túto výnimku sme spolu s ich budovaním naplno využívali aj v minulosti. Ďalšie zvyšovanie kapacit nie je u nás aktuálne príliš reálne,“ povedala.

Preto chce Petržalka stavať

Medika po srdcovom kolapse zachránili spolužiaci

Samuel je Žilincan a študent tretieho ročníka zubného lekárstva na košickej Lekárskej fakulte UPJŠ. Koncom marca skolaboval na florbalovom zápase. Zo 16 hráčov boli päťnásť lekári. Nebyť ich, jeho príbeh nemusel mať pokračovanie.

„Začali sme hrať asi o tridsaťte na desať večer a krátko po začiatku chcel Samo vystriedať. Sadol si na lavičku a lapal po dychu. Zastavili sme hru a videli sme, že začal kolabovať a mal svaly v kŕči. Dali sme ho do stabilizovanej polohy, dúfajúc, že sa to zlepší, no jeho stav sa zhoršoval a Samo začal modrať,“ opisuje situáciu Rastislav.

Preto spoluhráča zniesli na

Samuel v nemocnici.

plochu ihriska a začali s oživovaním. Pri masáži srdca a vdychnovaní do úst sa striedali viaceri. Ďalší volali záchrannú službu a snažili sa záchranárov dostať čo najskôr do telocvične.

Rastislav, ktorý je takisto Žilincan, zavolať Samovej priateľke a rodičom, aby zistil, či mal kamarát dlhodobé zdravotné problémy a či netrpí alergiou na nejaké lieky.

Ako sa ukázalo, Samuel mal už dlhšie problémy so srdcom. Jeho spolužiaci zo všeobecného aj zubného lekárstva, prevažne z vyšších ročníkov, našťastie v krízovej situácii vedeli, čo robiť. Viacerých z nich čakala na druhý deň štátnica a na florbalový zápas sa prišli trochu odregovať.

„Sme na našich študentov veľmi hrdí a Samueľovi držíme silno palce, aby sa mohol čo najskôr vrátiť do školy, bežného života a časom aj k športu,“

skonštatoval dekan lekárskej fakulty Daniel Pella.

Samuel naozaj utiekol hrobárov z lopaty. Mal obrovské šťastie, že pri ňom boli lekári a že florbal hrali na mieste vzdialenom len zhruba tri minúty od Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb (VÚSCH).

„Zresuscitovať pacienta s arytmiou je doslova zážrak,“ povedal prednosta Kliniky srdcovej chirurgie VÚSCH Adrián Kolesár. Mladíka operoval špičkový tím skúsených kardiochirurgov. „Išlo o štvorhodinový zákrok – náhradu aortovej chlopne, nevyhnutný a jediný zákrok pri tejto diagnóze. Bude síce musieť podstupovať medi-

kamentóznou liečbu na riedenie krvi, ale pokiaľ bude v tomto disciplinovaný, mal by byť v poriadku,“ dodáva prednosta.

„Pamätám si až na moment, keď som sa prebudil na áre. Tam boli všetci veľmi zlatí. Dvakrát sa mi stala taká vec, že keď som sa po operácii prebudil, uvidel som milú ženskú tvár. Nepoznal som tú doktoriku, ale keď som ju uvidel, zaliela ma nesmierna radosť a vedel som, že všetko bude v poriadku. Ten dobrý pocit neviem ani opísať,“ spomína Samuel. Ako povedal, nič ho neboli, cíti sa dobre a myslí pozitívne. „Mal som obrovské šťastie v nešťastí. Bolo pri mne asi 15 medikov, bol som blízko ústavu, kde je skvelý tím špecialistov,“ pokračoval mladý muž. ☺

© AUTORSKÉ PRÁVO VYKONÁVA

Medika po srdcovom kolapse zachránili spolužiaci 🔗

📅 20. 4. 2022, 6:00, Zdroj: spravy.pravda.sk 🔗, Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Autor: Jana Vargová, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 140 198 GRP: 3,12 OTS: 0,03 AVE: 1406 Eur

Samuel je Žilinčan a študent tretieho ročníka zubného lekárstva na košickej Lekárskej fakulte **UPJŠ**. Koncom marca skolaboval na florbalovom zápase. Zo 16 hráčov boli pätnásť medicí. Nebyť ich, jeho príbeh nemusel mať pokračovanie.

„Začali sme hrať asi o trištvrte na desať večer a krátko po začiatku chcel Samo vystriedať. Sadol si na lavičku a lapať po dychu. Zastavili sme hru a videli sme, že začal kolabovať a mal svaly v kŕči. Dali sme ho do stabilizovanej polohy, dúfajúc, že sa to zlepší, no jeho stav sa zhoršoval a Samo začal modrať,“ opisuje situáciu Rastislav.

Preto spoluhráča zniesli na plochu ihriska a začali s oživovaním. Pri masáži srdca a vdychovaní do úst sa striedali viacerí. Ďalší volali záchrannú službu a snažili sa záchranárom dostať čo najskôr do telocvične. Rastislav, ktorý je takisto Žilinčan, zavolať Samovej priateľke a rodičom, aby zistil, či mal kamarát dlhodobé zdravotné problémy a či netrpí alergiou na nejaké lieky.

Ako sa ukázalo, Samuel mal už dlhšie problémy so srdcom. Jeho spolužiaci zo všeobecného aj zubného lekárstva, prevažne z vyšších ročníkov, našťastie v krízovej situácii vedeli, čo robiť. Nespanikárili, rozdelili si úlohy a pri poskytovaní základnej kardiopulmonálnej resuscitácie, ako aj riešení celej situácie urobili dobrú prácu. Viacerých z nich čakala na druhý deň štátnica a na florbalový zápas sa prišli trochu odreagovať.

„Sme na našich študentov veľmi hrdí a Samuelovi držíme silno palce, aby sa mohol čo najskôr vrátiť do školy, bežného života a časom aj k športu,“ skonštatoval dekan lekárskej fakulty Daniel Pella. Samuel naozaj utiekol hrobárovi z lopaty. Mal obrovské šťastie, že pri ňom boli medicí a že florbal hrali na mieste vzdialenom len zhruba tri minúty od Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb (VÚSCH).

„Zresuscitovať pacienta s arytmiou je doslova zázrak,“ povedal prednosta Kliniky srdcovej chirurgie VÚSCH Adrián Kolesár. Mladíka operoval špičkový tím skúsených kardiochirurgov. „Išlo o štvorhodinový zákrok – náhradu aortovej chlopne, nevyhnutný a jediný zákrok pri tejto diagnóze. Bude síce musieť podstupovať medikamentóznú liečbu na riedenie krvi, ale pokiaľ bude v tomto disciplinovaný, mal by byť v poriadku,“ dodáva prednosta.

„Pamätám si až na moment, keď som sa prebudil na áre. Tam boli všetci veľmi zlatí. Dvakrát sa mi stala taká vec, že keď som sa po operácii prebudil, uvidel som milú ženskú tvár. Nepoznal som tú doktorku, ale keď som ju uvidel, zaliala ma nesmierna radosť a vedel som, že všetko bude v poriadku. Ten dobrý pocit neviem ani opísať,“ spomína Samuel. Ako povedal, nič ho nebolí, cíti sa dobre a myslí pozitívne. „Mal som obrovské šťastie v nešťastí. Bolo pri mne asi 15 medikov, bol som blízko ústavu, kde je skvelý tím špecialistov,“ pokračoval mladý muž.

„Som vám veľmi vďačný za život,“ odkazuje budúci zubár svojim spolužiakom, ale aj záchranárom, lekárom a personálu VÚSCH. Túto svoju skúsenosť považuje za znamenie, že štúdium medicíny v Košiciach bola jeho „doteraz najlepšia životná voľba“.

Autor: Jana Vargová

írus

+ 704
PCR poz.**+ 3 331**
PCR testov**21,1%**
% poz. testov**14**
obetí**1 276**
v nemocnici**2 820 896**
očkovani

Pravda > Správy > Regióny > Medika po srdcovom kolapse zachránili spolužiaci

Medika po srdcovom kolapse zachránili spolužiaci

Samuel je Žilinčan a študent tretieho ročníka zubného lekárstva na košickej Lekárskej fakulte UPJŠ. Koncom marca skolaboval na florbalovom zápase. Zo 16 hráčov boli pätnásť medici. Nebyť ich, jeho príbeh nemusel mať pokračovanie.

Jana Vargová, Pravda • 20.04.2022 06:00

Samuel v nemocnici.

„Začali sme hrať asi o trištvrte na desať večer a krátko po začiatku chcel Samo vystriedať. Sadol si na lavičku a lapal po dychu. Zastavili sme hru a videli sme, že začal kolabovať a mal svaly v kríči. Dali sme ho do stabilizovanej polohy, dúfajúc, že sa to zlepši, no jeho stav sa zhoršoval a Samo začal modrať,“ opisuje situáciu Rastislav.

Preto spoluhráča zniesli na plochu ihriska a začali s oživovaním. Pri masáži srdca a vdychovaní do úst sa striedali viacerí. Ďalší volali záchrannú službu a snažili sa záchranárov dostať čo najskôr do telocvične. Rastislav, ktorý je takisto Žilinčan, zavolať Samovej priateľke a rodičom, aby zistil, či mal kamarát dlhodobé zdravotné problémy a či netrpí alergiou na nejaké lieky.

Ako sa ukázalo, Samuel mal už dlhšie problémy so srdcom. Jeho spolužiaci zo všeobecného aj zubného lekárstva, prevažne z vyšších ročníkov, našťastie v krízovej situácii vedeli, čo robiť. Nespanikárili, rozdelili si úlohy a pri poskytovaní základnej kardiopulmonálnej resuscitácie, ako aj riešení celej situácie urobili dobrú prácu. Viacerých z nich čakala na druhý deň štátnica a na florbalový zápas sa prišli trochu odreagovať.

„Sme na našich študentov veľmi hrdí a Samuelovi držíme silno palce, aby sa mohol čo najskôr vrátiť do školy, bežného života a časom aj k športu,“ skonštatoval dekan lekárskej fakulty Daniel Pella. Samuel naozaj utiekol hrobárovi z lopaty. Mal obrovské šťastie, že pri ňom boli mediци a že florbal hrali na mieste vzdialenom len zhruba tri minúty od Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb (VÚSCH).

„Zresuscitovať pacienta s arytmiou je doslova zázrak,“ povedal prednosta Kliniky srdcovej chirurgie VÚSCH Adrián Kolesár. Mladíka operoval špičkový tím skúsených kardiochirurgov. „Išlo o štvorhodinový zákrok – náhradu aortovej chlopne, nevyhnutný a jediný zákrok pri tejto diagnóze. Bude síce musieť podstupovať medikamentóznú liečbu na riedenie krvi, ale pokiaľ bude v tomto disciplinovaný, mal by byť v poriadku,“ dodáva prednosta.

„Pamätám si až na moment, keď som sa prebudil na áre. Tam boli všetci veľmi zlatí. Dvakrát sa mi stala taká vec, že keď som sa po operácii prebudil, uvidel som milú ženskú tvár. Nepoznal som tú doktorku, ale keď som ju uvidel, zaliala ma nesmierna radosť a vedel som, že všetko bude v poriadku. Ten dobrý pocit neviem ani opísať,“ spomína Samuel. Ako povedal, nič ho nebolí, cíti sa dobre a myslí pozitívne. „Mal som obrovské šťastie v nešťastí. Bolo pri mne asi 15 medikov, bol som blízko ústavu, kde je skvelý tím špecialistov,“ pokračoval mladý muž.

„Som vám veľmi vďačný za život,“ odkazuje budúci zubár svojim spolužiakom, ale aj záchranárom, lekárom a personálu VÚSCH. Túto svoju skúsenosť považuje za znamenie, že štúdium medicíny v Košiciach bola jeho „doteraz najlepšia životná voľba“.

© Autorské práva vyhradené

Tretina vysokoškolákov nedokončí prvý ročník. Štát s tým nič nerobí

20. 4. 2022, 6:15, Zdroj: spravy.pravda.sk, Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Autor: Lucia Hakszer, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 140 198 GRP: 3,12 OTS: 0,03 AVE: 1406 Eur

V tomto školskom roku nastúpilo do prvého ročníka vysokých škôl 37 603 študentov. Z nich vyše tretina svoje štúdium ukončí predčasne. Časť preto, lebo ich odbor nebaví, časť preto, lebo štúdium nevládne.

Rezort školstva nesleduje dôvody, pre ktoré študenti predčasne odchádzajú z vysokej školy. Ani to, koľkí z týchto študentov skončia na úrade práce. „Ministerstvo školstva tieto údaje aktuálne neviduje,“ odpovedalo ministerstvo na otázku denníka Pravda. Konštatuje však, že v akademickom roku 2020/2021 z vysokých škôl odišlo spolu 9 593 neúspešných študentov, teda necelých 8 percent. Ďalších 7 794, teda 6 percent študentov všetkých ročníkov, štúdium zanechalo.

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) upozorňuje, že bakalárske štúdium na Slovensku nedokončí až 38 percent študentov. Najčastejšie odchádzajú prváci. Potvrdzujú to aj správy o stave vysokého školstva. Napríklad v akademickom roku 2018/2019 v prvom ročníku skončilo 31 percent prvákov. Učivo nevládlo vyše 17 percent, takmer 14 percent štúdium zanechalo. Ešte viac ich bolo v roku 2017/2018 – 35 percent. Novšie údaje zatiaľ nie sú k dispozícii.

„Najmä v odboroch, na ktoré sa nerobia prijímacie skúšky, škola počíta s tým, že časť študentov ‚vypadne‘ po prvom roku,“ priznáva hovorkyňa Prešovskej univerzity Anna Polačková.

Čítajte viac [Chce sa ešte niekomu učiť?](#)

Prijímacie skúšky nevyžadujú ani na väčšine odborov Slovenskej technickej univerzity. V akademickom roku 2020/2021 tam nevládlo prvý ročník 883 študentov, čo je 32 percent prvákov. V roku predtým to bolo o niečo viac – 36 percent. „Po druhom roku ubudlo ďalších 13 percent, teda 237 študentov,“ uviedol pre Pravdu hovorca univerzity Juraj Rybanský.

Najčastejším dôvodom je podľa neho nedostatočná stredoškolská príprava na technické štúdium, najmä znižovanie rozsahu a úrovne výučby prírodovedných predmetov. „Dlhodobo klesá počet študentov maturujúcich z matematiky, a tým sú slabšie pripravení na zvládnutie technických predmetov,“ konštatuje Rybanský.

Na Technickej univerzite v Košiciach minulý rok predčasne ukončilo štúdium 16 percent z 2 794 študentov bakalárskeho štúdia. Prorektor Ervín Lumnitzer hovorí, že hoci sa každý rok nájdu študenti, ktorí štúdium nevládnu, nie je to dôvod na kladenie nižších nárokov. „Nebudeme predsa znižovať kvalitu nami poskytovaného vzdelania,“ vyhlásil.

Na Trenčianskej univerzite problém aktuálne pripisujú aj pandemickej situácii. No a tomu, že sa už dva roky nekonali maturitné skúšky. Na tejto univerzite minulý rok štúdium predčasne ukončilo 28 percent prvákov. Lucia Petříková z univerzity potvrdzuje, že končia najmä študenti technických odborov.

Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre každoročne nespĺní podmienky pokračovania v štúdiu približne 11 percent študentov. Prorektorka Jana Duchovičová potvrdzuje, že približne 80 percent tých, ktorí buď nepostúpia, alebo jednoducho odídu, sú práve prváci. „Podobné čísla sú na všetkých fakultách, preto nie je možné konštatovať, že by bol tento ukazovateľ významne odlišný v niektorom konkrétnom odbore,“ vysvetľuje prorektorka. Neúspešní študenti podľa nej najčastejšie tvrdia, že vysokoškolské štúdium je náročné, zaberá veľa času alebo si zvolili neprávny študijný program a odbor, ktorý ich nenapína.

Z 1 823 študentov Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach minulý rok vylúčili ôsmich študentov a štúdium zanechalo ďalších 24. „Situácia sa oproti minulosti výrazne zlepšila,“ konštatuje hovorkyňa Zuzana Bobriková. Potvrdzuje, že predčasne končia najmä prváci.

Približne 10 percent študentov minulý rok predčasne skončilo aj na Univerzite Komenského v Bratislave. Vylúčených bolo 1 805 študentov a 948 štúdium zanechalo. Hovorkyňa Lenka Miller však tvrdí, že predčasné ukončovanie štúdia má aj u nich klesajúci trend.

Chýbajú prijímačky?

Podľa minuloročného prieskumu Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo s názvom Akademická štvrt'hodinka 83 percent študentov cíti, že potrebuje pomoc pri nástupe na vysokú školu. „Z nižších stupňov vzdelávania sú študenti zvyknutí na predpísanú štruktúru a rozsiahlejšiu podporu. Zároveň mnoho z nich prechádza veľkými zmenami v osobnom živote, nie všetci zvládnu napríklad sťahovanie do nového prostredia. Vysoké školy sa spoliehajú na učiteľov a starších študentov, že pomôžu tým novým,“ podotýka Matej Bilík, ktorý ako analytik spolupracoval na prieskume.

Časť študentov počas štúdia zanechá štúdium, pričom najväčší počet je práve v prvom roku štúdia. Dve najpočetnejšie skupiny z týchto študentov sú tí, ktorých štúdium nebaví alebo ho nevládajú.

Potvrďuje to aj Rybanský zo Slovenskej technickej univerzity. „Problém pre študentov je aj zmena prostredia a iný systém vzdelávania na univerzite v porovnaní so stredoškolským štúdiom,“ hovorí. Dodal, že na univerzitu študentov zväčša prijímajú bez prijímacej skúšky a prvý semester štúdia je tak akýmsi predĺžením prijímacieho konania, v ktorom si uchádzači overujú schopnosti a záujem o ďalšie štúdium na vysokej škole.

Bilík, ktorý v súčasnosti študuje na Oxforde program zameraný práve na vysoké školstvo, si však myslí, že zrušenie prijímacích skúšok a výber počas prvého roka na vysokej škole nie sú dobrou cestou. „Sú neférové voči študentom, ktorých prijali s vedomím toho, že pravdepodobne sa budú celý čas trápiť a potom ich aj tak vylúčia. Najmä v prípadoch, keď sa do prvého ročníka prijíma nadmerný počet študentov, čím sa znižuje šanca učiteľov sa im osobne venovať,“ pripomenul.

„Každá vysoká škola by mala prijímať študentov bez prijímacích skúšok s tým, že sa udržia tí najlepší, ktorí po vysokoškolskom vzdelaní naozaj túžia,“ myslí si Viktória Borisová, ktorá študuje prvý ročník v odbore manažment kvality na Univerzite Cyrila a Metoda v Trnave. Podľa nej prijímacie testy nevypovedajú o inteligencii či prípadnom „udržaní sa“ na výške. „Preto je lepšie prijať viac študentov, a po čase sa uvidí, kto na to má a kto nie,“ tvrdí prváčka Borisová.

Ema Grišľová, ktorá na tej istej univerzite študuje masmediálnu komunikáciu, dodala, že podľa nej je lepšie, keď dá škola možnosť študovať viacerým ľuďom. „Myslím si, že tým kladú väčšiu zodpovednosť na jednotlivcov, aby sa počas štúdia pripravovali,“ myslí si.

Prijímacie skúšky študentky nerobili a prijali ich na základe priemeru známok. Obe potvrdili, že niekoľkí spolužiaci z ich odborov odišli už počas zimného semestra. Nebavilo ich štúdium, nepáčil sa im spôsob výučby či komunikácia s vyučujúcimi.

Predseda Študentskej rady vysokých škôl Filip Šuran pripomína, že adaptácia prvákov závisí od viacerých faktorov. „Osobnosť študenta, návyky zo strednej školy, pripravenosť na štúdium, študijný program, prezenčná alebo dištančná výučba, ubytovanie v starom alebo novom internáte a desiatky ďalších,“ vymenúva. Najťažšia je podľa neho pre prváka zmena režimu. „V porovnaní so strednou školou, kde je do istej miery pod kontrolou rodičov a v štúdiu pod dohľadom učiteľov, prichádza na vysokú školu, kde sa očakáva väčšia samostatnosť. Niekomu to vyhovuje, inému nie,“ podotkol Šuran.

Zodpovednosť je na školách

Ministerstvo školstva nesleduje dôvody, pre ktoré mladí ľudia nedokončia ani bakalársky stupeň vysokoškolského vzdelania. Nevie teda, ani koľko z nich končí na úradoch práce. Zodpovednosť za tvorbu nástrojov na predchádzanie predčasnému ukončovaniu štúdia hádže rezort na konkrétne vysoké školy.

Tvrdí však, že podporuje rozvojové projekty vysokých škôl, ktorých cieľom je mentoring, vytváranie podporných centier pre študentov, kariérne, sociálne či psychologické poradenstvo. To všetko má pomôcť nielen prvákovi, ale všetkým študentom, aby aj doštudovali.

Do konca roka 2022 sa majú zrealizovať projekty na ôsmich verejných vysokých školách, ktoré ministerstvo podporilo sumou vyše 1,2 milióna eur. Na ďalšie opatrenia majú ísť aj peniaze z eurofondov. No Dlhodobý zámer vo vzdelávacej, výskumnej, vývojovej a ďalšej tvorivej činnosti pre oblasť vysokých škôl na roky 2022 – 2027 stále nie je hotový a rezort nechcel konkretizovať, čo bude obsahovať.

Hovorca Slovenskej technickej univerzity Rybanský pripomína, že niektoré fakulty sa snažia eliminovať nedostatky v pripravenosti študentov a organizujú „nulý ročník“. Ten by mal mladým ľuďom pomôcť získať potrebné vedomosti na zvládnutie začiatku riadneho štúdia. Fakulty Univerzity Konštantína Filozofa podľa prorektorky Duchovičovej zasa ponúkajú rôzne podporné semináre na docvičenie špecifických zručností.

„Prijali sme rad opatrení, ktoré študentom pomáhajú lepšie zvládnuť adaptačný proces na univerzite ako prípravné kurzy, konzultácie, doplnkové kurzy, úprava študijných plánov, sociálno-psychologická podpora a ďalšie,“ vymenoval prorektor Technickej univerzity v Košiciach Lumntizer nástroje, ktorými sa snažia svojim študentom pomôcť.

Prváci potrebujú pomoc

Na univerzitách chýbajú ďalšie systematické opatrenia, ktoré by pomáhali novým študentom. Úvodný orientačný týždeň s informačnými seminármi, na ktorých sa študenti dozvedajú základné informácie o akademickom prostredí a štúdiu, malo podľa prieskumu Akademickéj štvrťhodinky len 15 percent z približne päťtisíc opýtaných prvákov.

Piatim percentám prvákov pomohol učiteľ a iba trom percentám študijný poradca. Ten má študentov sprevádzať počas celého štúdia a pomáhať im napríklad aj s výberom predmetov.

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, kde minulý rok štúdium zanechalo alebo bolo vylúčených okolo 9,5 percenta študentov, tvrdí, že v prvom ročníku bakalárskeho štúdia majú študenti k dispozícii tútorov, neskôr sa obracajú na svojich učiteľov alebo študijných poradcov. „Momentálne pracujeme na zavedení programu vzájomnej pomoci si študentov medzi sebou, tzv. buddy programu,“ uviedol hovorca Tomáš Zavatčan.

Aj na tejto univerzite prváci končia najčastejšie preto, lebo sú nespokojní s výberom študijného odboru alebo jednoducho zistia, že ho nezvládnu.

Na Prešovskej univerzite tiež prvákovi poskytujú adaptačné obdobie či možnosť rozložiť si učivo na dlhší čas. Na Univerzite veterinárneho lekárstva sú študentom k dispozícii študijní poradcovia, e-learningové materiály či možnosti samoštúdia v niektorých predmetoch, počas ktorých majú kedykoľvek prístup k preparátom zvierat.

Ide však o individuálne iniciatívy univerzít.

Autor: Lucia Hakszer

Vir

+ 704

PCR poz.

+ 3 331

PCR testov

21,1%

% poz. testov

14

obetí

1 276

v nemocnici

2 820 896

očkovani

Pravda > Správy > Domáce > Tretina vysokoškolákov nedokončí prvý ročník. Štát s tým nič nero...

Tretina vysokoškolákov nedokončí prvý ročník. Štát s tým nič nerobí

V tomto školskom roku nastúpilo do prvého ročníka vysokých škôl 37 603 študentov. Z nich vyše tretina svoje štúdium ukončí predčasne. Časť preto, lebo ich odbor nebaví, časť preto, lebo štúdium nezvládne.

Lucia Hakszer, Pravda • 20.04.2022 06:15

Rezort školstva nesleduje dôvody, pre ktoré študenti predčasne odchádzajú z vysokej školy. Ani to, koľkí z týchto študentov skončia na úrade práce. „Ministerstvo školstva tieto údaje aktuálne neviduje,“ odpovedalo ministerstvo na otázku denníka Pravda. Konštatuje však, že v akademickom roku 2020/2021 z vysokých škôl odišlo spolu 9 593 neúspešných študentov, teda necelých 8 percent. Ďalších 7 794, teda 6 percent študentov všetkých ročníkov, štúdium zanechalo.

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) upozorňuje, že bakalárske štúdium na Slovensku nedokončí až 38 percent študentov. Najčastejšie odchádzajú prváci. Potvrdzujú to aj správy o stave vysokého školstva. Napríklad v akademickom roku 2018/2019 v prvom ročníku skončilo 31 percent prvákov. Učivo nezvládlo vyše 17 percent, takmer 14 percent štúdium zanechalo. Ešte viac ich bolo v roku 2017/2018 – 35 percent. Novšie údaje zatiaľ nie sú k dispozícii.

„Najmä v odboroch, na ktoré sa nerobia prijímacie skúšky, škola počíta s tým, že časť študentov ‚vypadne‘ po prvom roku,“ priznáva hovorkyňa Prešovskej univerzity Anna Polačková.

Prijímacie skúšky nevyžadujú ani na väčšine odborov Slovenskej technickej univerzity. V akademickom roku 2020/2021 tam nezvládlo prvý ročník 883 študentov, čo je 32 percent prvákov. V roku predtým to bolo o niečo viac – 36 percent. „Po druhom roku ubudlo ďalších 13 percent, teda 237 študentov,“ uviedol pre Pravdu hovorca univerzity Juraj Rybanský.

Najčastejším dôvodom je podľa neho nedostatočná stredoškolská príprava na technické štúdium, najmä znižovanie rozsahu a úrovne výučby prírodovedných predmetov. „Dlhodobo klesá počet študentov maturujúcich z matematiky, a tým sú slabšie pripravení na zvládnutie technických predmetov,“ konštatuje Rybanský.

Na Technickej univerzite v Košiciach minulý rok predčasne ukončilo štúdium 16 percent z 2 794 študentov bakalárskeho štúdia. Prorektor Ervín Lumnitzer hovorí, že hoci sa každý rok nájdu študenti, ktorí štúdium nezvládnu, nie je to dôvod na kladenie nižších nárokov. „Nebudeme predsa znižovať kvalitu nami poskytovaného vzdelania,“ vyhlásil.

Na Trenčianskej univerzite problém aktuálne pripisujú aj pandemickej situácii. No a tomu, že sa už dva roky nekonali maturitné skúšky. Na tejto univerzite minulý rok štúdium predčasne ukončilo 28 percent prvákov. Lucia Petříková z univerzity potvrdzuje, že končia najmä študenti technických odborov.

Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre každoročne nesplní podmienky pokračovania v štúdiu približne 11 percent študentov. Prorektorka Jana Duchovičová potvrdzuje, že približne 80 percent tých, ktorí buď nepostúpia, alebo jednoducho odídu, sú práve prváci. „Podobné čísla sú na všetkých fakultách, preto nie je možné konštatovať, že by bol tento ukazovateľ významne odlišný v niektorom konkrétnom odbore,“ vysvetľuje prorektorka. Neúspešní študenti podľa nej najčastejšie tvrdia, že vysokoškolské štúdium je náročné, zaberá veľa času alebo si zvolili neprávny študijný program a odbor, ktorý ich nenapĺňa.

Z 1 823 študentov Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach minulý rok vylúčili ôsmich študentov a štúdium zanechalo ďalších 24. „Situácia sa oproti minulosti výrazne zlepšila,“ konštatuje hovorkyňa Zuzana Bobriková. Potvrdzuje, že predčasne končia najmä prváci.

Približne 10 percent študentov minulý rok predčasne skončilo aj na Univerzite Komenského v Bratislave. Vylúčených bolo 1 805 študentov a 948 štúdium zanechalo. Hovorkyňa Lenka Miller však tvrdí, že predčasné ukončovanie štúdia má aj u nich klesajúci trend.

Chýbajú prijímačky?

Podľa minuloročného prieskumu Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo s názvom Akademická štvrťhodinka 83 percent študentov cíti, že potrebuje pomoc pri nástupe na vysokú školu. „Z nižších stupňov vzdelávania sú študenti zvyknutí na predpísanú štruktúru a rozsiahlejšiu podporu. Zároveň mnoho z nich prechádza veľkými zmenami v osobnom živote, nie všetci zvládnu napríklad sťahovanie do nového prostredia. Vysoké školy sa spoliehajú na učiteľov a starších študentov, že pomôžu tým novým,“ podotýka Matej Bilík, ktorý ako analytik spolupracoval na prieskume.

Časť študentov počas štúdia zanechá štúdium, pričom najväčší počet je práve v prvom roku štúdia. Dve najpočetnejšie skupiny z týchto študentov sú tí, ktorých štúdium nebaví alebo ho nezvládajú.

Potvrďuje to aj Rybanský zo Slovenskej technickej univerzity. „Problém pre študentov je aj zmena prostredia a iný systém vzdelávania na univerzite v porovnaní so stredoškolským štúdiom,“ hovorí. Dodal, že na univerzitu študentov zväčša prijímajú bez prijímacej skúšky a prvý semester štúdia je tak akýmsi predĺžením prijímacieho konania, v ktorom si uchádzači overujú schopnosti a záujem o ďalšie štúdium na vysokej škole.

Bilík, ktorý v súčasnosti študuje na Oxforde program zameraný práve na vysoké školstvo, si však myslí, že zrušenie prijímacích skúšok a výber počas prvého roka na vysokej škole nie sú dobrou cestou. „Sú neférové voči študentom, ktorých prijali s vedomím toho, že pravdepodobne sa budú celý čas trápiť a potom ich aj tak vylúčia. Najmä v prípadoch, keď sa do prvého ročníka prijíma nadmerný počet študentov, čím sa znižuje šanca učiteľov sa im osobne venovať,“ pripomenul.

„Každá vysoká škola by mala prijímať študentov bez prijímacích skúšok s tým, že sa udržia tí najlepší, ktorí po vysokoškolskom vzdelaní naozaj túžia,“ myslí si Viktória Borisová, ktorá študuje prvý ročník v odbore manažment kvality na Univerzite Cyrila a Metoda v Trnave. Podľa nej prijímacie testy nevytvádzajú o inteligencii či prípadnom „udržaní sa“ na výške. „Preto je lepšie prijať viac študentov, a po čase sa uvidí, kto na to má a kto nie,“ tvrdí prváčka Borisová.

Ema Grišľová, ktorá na tej istej univerzite študuje masmediálnu komunikáciu, dodala, že podľa nej je lepšie, keď dá škola možnosť študovať

viacerým ľuďom. „Myslím si, že tým kladú väčšiu zodpovednosť na jednotlivcov, aby sa počas štúdia pripravovali,“ myslí si.

Prijímacie skúšky študentky nerobili a prijali ich na základe priemeru známok. Obe potvrdili, že niekoľkí spolužiaci z ich odborov odišli už počas zimného semestra. Nebavilo ich štúdium, nepáčil sa im spôsob výučby či komunikácia s vyučujúcimi.

Predseda Študentskej rady vysokých škôl Filip Šuran pripomína, že adaptácia prvákov závisí od viacerých faktorov. „Osobnosť študenta, návyky zo strednej školy, pripravenosť na štúdium, študijný program, prezenčná alebo dištančná výučba, ubytovanie v starom alebo novom internáte a desiatky ďalších,“ vymenúva. Najťažšia je podľa neho pre prváka zmena režimu. „V porovnaní so strednou školou, kde je do istej miery pod kontrolou rodičov a v štúdiu pod dohľadom učiteľov, prichádza na vysokú školu, kde sa očakáva väčšia samostatnosť. Niekomu to vyhovuje, inému nie,“ podotkol Šuran.

Zodpovednosť je na školách

Ministerstvo školstva nesleduje dôvody, pre ktoré mladí ľudia nedokončia ani bakalársky stupeň vysokoškolského vzdelania. Nevie teda, ani koľko z nich končí na úradoch práce. Zodpovednosť za tvorbu nástrojov na predchádzanie predčasnému ukončovaniu štúdia hádže rezort na konkrétne vysoké školy.

Tvrdí však, že podporuje rozvojové projekty vysokých škôl, ktorých cieľom je mentoring, vytváranie podporných centier pre študentov, kariérne, sociálne či psychologické poradenstvo. To všetko má pomôcť nielen prvákovi, ale všetkým študentom, aby aj doštudovali.

Do konca roka 2022 sa majú zrealizovať projekty na ôsmich verejných vysokých školách, ktoré ministerstvo podporilo sumou vyše 1,2 milióna eur. Na ďalšie opatrenia majú ísť aj peniaze z eurofondov. No Dlhodobý zámer vo vzdelávacej, výskumnej, vývojovej a ďalšej tvorivej činnosti pre oblasť vysokých škôl na roky 2022 – 2027 stále nie je hotový a rezort nechcel konkretizovať, čo bude obsahovať.

Hovorca Slovenskej technickej univerzity Rybanský pripomína, že niektoré fakulty sa snažia eliminovať nedostatky v pripravenosti študentov a organizujú „nultý ročník“. Ten by mal mladým ľuďom pomôcť získať potrebné vedomosti na zvládnutie začiatku riadneho štúdia. Fakulty Univerzity Konštantína Filozofa podľa prorektorky Duchovičovej zasa ponúkajú rôzne podporné semináre na docvičenie špecifických zručností.

„Prijali sme rad opatrení, ktoré študentom pomáhajú lepšie zvládnuť adaptačný proces na univerzite ako prípravné kurzy, konzultácie, doplnkové kurzy, úprava študijných plánov, sociálno-psychologická podpora a ďalšie,“ vymenoval prorektor Technickej univerzity v Košiciach Lumnitzer nástroje, ktorými sa snažia svojim študentom pomôcť.

Prváci potrebujú pomoc

Na univerzitách chýbajú ďalšie systematické opatrenia, ktoré by pomáhali novým študentom. Úvodný orientačný týždeň s informačnými seminármi, na ktorých sa študenti dozvedajú základné informácie o akademickom prostredí a štúdiu, malo podľa prieskumu Akademickkej štvrťhodinky len 15 percent z približne päťtisíc opýtaných prvákov.

Piatim percentám prvákov pomohol učiteľ a iba trom percentám študijný poradca. Ten má študentov sprevádzať počas celého štúdia a pomáhať im napríklad aj s výberom predmetov.

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, kde minulý rok štúdium zanechalo alebo bolo vylúčených okolo 9,5 percenta študentov, tvrdí, že v prvom ročníku bakalárskeho štúdia majú študenti k dispozícii tútorov, neskôr sa obracajú na svojich učiteľov alebo študiiných poradcov.

„Momentálne pracujeme na zavedení programu vzájomnej pomoci si študentov medzi sebou, tzv. buddy programu,“ uviedol hovorca Tomáš Zavatčan.

Aj na tejto univerzite prváci končia najčastejšie preto, lebo sú nespokojní s výberom študijného odboru alebo jednoducho zistia, že ho nezvládnu.

Na Prešovskej univerzite tiež prvákom poskytujú adaptačné obdobie či možnosť rozložiť si učivo na dlhší čas. Na Univerzite veterinárneho lekárstva sú študentom k dispozícii študijní poradcovia, e-learningové materiály či možnosti samoštúdia v niektorých predmetoch, počas ktorých majú kedykoľvek prístup k preparátom zvierat.

Ide však o individuálne iniciatívy univerzít.

© Autorská práva uhradená